

**Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)
1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ**

Συνήλθε στην έδρα της στις 2 Αυγούστου 2018 με την εξής σύνθεση:
Ειρήνη Αψοκάρδου- Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση -Εισηγήτρια και
Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης
(ΓΑΚ) ΑΕΠΠ/589/26/6/2018 της εταιρείας με την επωνυμία «.....», που
εδρεύει στην,, Τ.Κ....., όπως νόμιμα
εκπροσωπείται.

Κατά του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ», όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Με την Προδικαστική Προσφυγή η αιτούσα επιδιώκει: α) Να ακυρωθεί η
προσβαλλόμενη με αριθμό 25 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του
Π.Γ.Ν.ΠΑΤΡΩΝ «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ» της 13/6/2018 και β) Να
αποκλεισθεί η προσφορά του με διακριτικό τίτλο «.....».

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ευαγγελία Μιχολίτση

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής έχει
καταβληθεί e-παράβολο ύψους 605 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με
κωδικό 220816324958 08240097, ηλεκτρονικό μήνυμα από την Γενική
Γραμματεία Πληροφοριακών συστημάτων περί της πληρωμής του ως άνω
παραβόλου, εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ του e-παραβόλου με
αναφορά αυτόματης δέσμευσης και δήλωση κατάστασης «δεσμευμένο»).

2.Επειδή με την υπ' αριθμ. 31/2018 Διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή
προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την «Προμήθεια
Γαλακτοκομικών – Τυροκομικών Προϊόντων», ποσού 120.602,00 ευρώ μη

Αριθμός απόφασης: 662/2018

συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά μόνο βάσει τιμής.

3. Επειδή η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε την 3/4/2018 στο ΚΗΜΔΗΣ (Α.Δ.Α.Μ. 18PROC002906308) και στο ΕΣΗΔΗΣ και έλαβε αριθμό Συστήματος 56228.

4. Επειδή τόσο η προσφεύγουσα όσο και ο οικονομικός φορέας με διακριτικό τίτλο «.....» έχουν υποβάλει τις με αύξοντα αριθμό 94479 και 95843 προσφορές αντίστοιχα.

5. Επειδή στις 22/5/2018 η προσφεύγουσα είχε υποβάλει υπόμνημα προς την αναθέτουσα αρχή μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του διαγωνισμού προβάλλοντας τις ίδιες αιτιάσεις που προβάλλει με την υπό εξέταση προσφυγή της.

6. Επειδή με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής με αριθμό 25 της Τακτικής Συνεδρίασης της 13/6/2018, η οποία κοινοποιήθηκε σε όλους τους ενδιαφερομένους με ανάρτηση στην «επικοινωνία» του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) την 20/6/2018, εγκρίθηκε το από 02.05.2018 πρακτικό της Επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού και αποφασίστηκε σε συνέχεια αποδοχής της κάτωθι εισήγησης : *«Σύμφωνα με το (α) σχετικό πρακτικό της επιτροπής, οι παραπάνω εταιρείες πληρούν όλους τους όρους της διακήρυξης και προτείνεται η ηλεκτρονική αποσφράγιση της οικονομικής προσφοράς τους.*

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, εισηγούμαστε την έγκριση της τεχνικής αξιολόγησης του διαγωνισμού προκειμένου να προχωρήσει η διαδικασία της ηλεκτρονικής οικονομικής αποσφράγισης της προσφοράς των παραπάνω εταιρειών μέσω Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ» , να προχωρήσει η διαδικασία της ηλεκτρονικής οικονομικής αποσφράγισης της προσφοράς όλων των συμμετεχουσών εταιρειών.

7. Επειδή το ως άνω από 2/5/2018 πρακτικό της Επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού, το οποίο αναρτήθηκε ομοίως στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) την 20/6/2018, ως προς την προσφορά της προσφεύγουσας και του οικονομικού φορέα με διακριτικό τίτλο «.....» αναφέρει αυτολεξεί τα εξής:

Αριθμός απόφασης: 662/2018

1) Ως προς την προσφορά της προσφεύγουσας αναφέρει ότι « Και τέλος η πέμπτη εταιρεία είναι η «.....», η οποία τηρεί τις προδιαγραφές του διαγωνισμού και πιο συγκεκριμένα ο φάκελος περιέχει όλα τα δικαιολογητικά που ζητούνται. Η εταιρεία «.....» προσφέρει σε όλα τα είδη που ζητούνται από το διαγωνισμό όπως στην ΟΜΑΔΑ Α. (γαλακτοκομικά προϊόντα όπως γάλα νωπό, γάλα μακράς διάρκειας), στην ΟΜΑΔΑ Β. (γαλακτοκομικά προϊόντα όπως γιαούρτι άπαχο, ημίπαχο, πλήρες), στην ΟΜΑΔΑ Γ. (τυρί ΦΕΤΑ σκληρή) και στην ΟΜΑΔΑ Δ. (τυροκομικά προϊόντα όπως τυρί ένταμ σε φέτες, τυρί τριμμένο κεφαλοτύρι συσκευασμένο και τυράκια ανακατεργασμένα).

Αντίστοιχα, ως προς την προσφορά του αναφέρει το οικείο πρακτικό ότι « Η πρώτη εταιρεία είναι το «ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΠΑΣΤΕΡΙΩΣΕΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΣ –.....-.....», η οποία τηρεί τις προδιαγραφές του διαγωνισμού και πιο συγκεκριμένα ο φάκελό της περιέχει όλα τα δικαιολογητικά που ζητούνται. Η πρώτη εταιρεία προσφέρει μόνο στην ΟΜΑΔΑ Α. (γαλακτοκομικά προϊόντα όπως γάλα νωπό, γάλα μακράς διάρκειας.».

8. Επειδή η προσφεύγουσα κατέθεσε στις 25/6/2018 στον διαδικτυακό τόπο διαγωνισμού την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, νομίμως υπογεγραμμένη, έχοντας κάνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 την οποία κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

9. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας δαπάνης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016.

10. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ 39/2017 κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» στις 27/6/2018 την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής.

11. Επειδή η προσφεύγουσα θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης πράξης καθώς συμμετείχε στον οικείο διαγωνισμό και η προσφορά της έγινε αποδεκτή και

Αριθμός απόφασης: 662/2018

προκρίθηκε για το επόμενο στάδιο της διαδικασίας, ήτοι το στάδιο της οικονομικής αξιολόγησης, κατά της επίμαχης πράξης με την οποία έγινε αποδεκτή η προσφορά και έτερου συνδιαγωνιζόμενου οικονομικού φορέα στην επίμαχη ΟΜΑΔΑ Α στη ζημία της από την παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς του (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣΤΕ 512/2002, 517/2001). Δυνάμει, ωστόσο, του άρθρου 367 Ν. 4412/2016, το αίτημα της προσφεύγουσας που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του έτερου συμμετέχοντος εκφεύγει της κανονιστικής αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ και προβάλλεται απαραδέκτως (ΣΤΕ (ΑΣΦ) 54/2018).

12. Επειδή κατόπιν σχετικού αιτήματος αναστολής – προσωρινών μέτρων ενσωματωμένου στην υπό εξέταση προσφυγή, εκδόθηκε η με αριθμό Α306/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ περί αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας.

13. Επειδή η προσφεύγουσα με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ισχυρίζεται τα εξής :

Δια της παρούσας προσβάλλεται το υπ' αριθμ. 25/13-06-2018 πρακτικό του ΔΣ του Π.Γ.Ν. ΠΑΤΡΩΝ "ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ» και με το οποίο εγκρίθηκε η συμμετοχή του

Εν τούτοις, ο δεν μπορεί να προχωρήσει στην διαδικασία της ηλεκτρονικής αποσφράγισης για τους ακόλουθους λόγους:

1) *Το υποβληθέν Απόσπασμα Ποινικού Μητρώου του (Πρόεδρος) διαθέτει παραβάσεις υγειονομικού Κανονισμού αλλά και παραβάσεις εργατικού δικαίου, γεγονός που κωλύει την συμμετοχή του στην διαγωνιστική διαδικασία.*

2) *Επιπροσθέτως αναφορικά με τις εργατικές παραβάσεις έχει υποβληθεί Υπεύθυνη Δήλωση, ότι δεν έχει επιβληθεί η δεύτερη κύρωση από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του ΣΕΠΕ και του ΙΚΑ ΕΤΑΜ. Σε αυτή την περίπτωση, σύμφωνα με τον ΣΕΠΕ, επειδή δεν χορηγεί αντίστοιχο πιστοποιητικό, θα έπρεπε να υποβάλει ένορκη βεβαίωση και όχι Υπ. Δήλωση.*

3) *Η υποβληθείσα ασφαλιστική ενημερότητα (ΕΦΚΑ-ΙΚΑ) δεν έχει εκδοθεί για την συμμετοχή σε διαγωνισμούς του δημοσίου - ΟΤΑ.*

Αριθμός απόφασης: 662/2018

4) Δεν έχουν υποβληθεί ασφαλιστικές ενημερότητες, ούτε κατάσταση προσωπικού, για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ.

5) Δεν έχει υποβληθεί πιστοποιητικό μη υπαγωγής σε διαδικασία εξυγίανσης.

6) Δεν έχει υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση- ένορκη βεβαίωση ή οποιοδήποτε έγγραφο αποδεικνύει τη μη αναστολή εργασιών (βλ.παρ.2.2.3.4. περίπτωση β')

7) Δεν έχει υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση - ένορκη βεβαίωση των λοιπών περιπτώσεων της παραγράφου 2.2.3.4.

8) Δεν έχει υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση - ένορκη βεβαίωση της παραγράφου 2.2.3.9.

9) Δεν έχει υποβληθεί ισολογισμός του 2014, ούτε έχει υποβληθεί δήλωση των αντιστοίχων κύκλων εργασιών.

10) Στο ΤΕΥΔ αναφέρεται ο κύκλος εργασιών του 2017 (μη κλειόμενη χρήση) χωρίς κάποιο αποδεικτικό φορολογικό στοιχείο αυτού.

11) Τα υποβαλλόμενα ISO 22000-9001 έχουν υποβληθεί στην αγγλική γλώσσα, χωρίς επίσημη μετάφραση και χωρίς επικύρωση από δικηγόρο.

12) Στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής δεν αναγράφεται ούτε η καταληκτική ημερομηνία του διαγωνισμού, ούτε η ημερομηνία αποσφράγισης, υποχρεωτικό πεδίο για την έγκυρη συμπλήρωση της εγγυητικής.

13) Οι τεχνικές προδιαγραφές δεν διαθέτουν ηλεκτρονική υπογραφή, όπως απαιτείται από τους ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς.

14) Οι ημερομηνίες υπογραφής των υπευθύνων δηλώσεων-ΤΕΥΔ δεν ταυτίζονται με τις ημερομηνίες ηλεκτρονικής υπογραφής.

15) Οι άδειες οχημάτων της κτηνιατρικής δεν συνοδεύονται από τις νόμιμες άδειες του υπουργείου συγκοινωνιών

16) Τέλος για το είδος γάλα μακράς διάρκειας δηλώνεται από τον συμμετέχοντα ότι θα το προσφέρει χωρίς καμία διευκρίνηση για την προέλευση του εν λόγω γάλακτος, χωρίς συνυποβολή τεχνικών προδιαγραφών και χωρίς να έχουν υποβληθεί πιστοποιητικά ποιότητας αυτού, εφόσον δεν δηλώνεται πουθενά ότι παράγεται από το».

Αριθμός απόφασης: 662/2018

14. Επειδή στις 3/7/2018 με το με αριθμό πρωτ. 17676 έγγραφό της, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τις απόψεις της στην ΑΕΠΠ ως προς την υπό εξέταση προσφυγή τιτλοφορούμενες «ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 5/2018».

15. Επειδή στις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τα εξής :

«Ι. Απόρριψη του αιτήματος ακύρωσης του υπ' αριθμ. 25/13-6-2018 πρακτικού του Δ.Σ. του Π.Γ.Ν. Πατρών ως απαραδέκτου, νομικά και ουσιαστικά αβασίμου.

Οι διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας περί αποκλεισμού υποψηφίων πρέπει να εφαρμόζονται με γνώμονα τη βασική αρχή της αποφυγής του αδικαιολόγητου αποκλεισμού των υποψηφίων. Η αρχή αυτή αποτελεί εξειδίκευση της αρχής της ανάπτυξης υγιούς, πραγματικού και αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο χώρο των δημοσίων συμβάσεων, σεβόμενοι την αρχή της ίσης μεταχείρισης, εφ' όσον εξυπηρετείται ο πραγματικός ανταγωνισμός.

Στην υπό κρίση περίπτωση το υπ' αριθμ. πρωτ. 12228/19-4-2018 αντίγραφο ποινικού μητρώου δεν περιλαμβάνει τα ποινικά αδικήματα του άρθρου 73 παρ.1 του Ν. 4412/2016 με συνέπεια να μην συντρέχει λόγος αυτόματου αποκλεισμού από τη διαγωνιστική διαδικασία. Ομοίως, «δεν αποκλείεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους» (βλ. αρ. 2.2.3.2. παρ.3, αρ. 2.2.8.2. Β. β' της διακήρυξης), στη δεδομένη περίπτωση προκύπτει ότι ο συνυποψήφιος είναι ασφαλιστικά ενήμερος με βάση την υπ' αριθμ. πρωτ. 56780/7-2-2018 βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας του ΕΦΚΑ. Ειδικότερα, η διακήρυξη για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παρ. 2.2.3.2. ως προς τη μη οφειλή ασφαλιστικών εισφορών αρκείται γενικά «σε πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους-μέλους ή χώρας», δηλαδή σε κάθε έγγραφο από το οποίο αποδεικνύεται η εκπλήρωση εις το ακέραιο των ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Το πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας απαιτείται μόνο για τον οικονομικό φορέα και όχι και για τον

Αριθμός απόφασης: 662/2018

πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. όπως επί λέξει αναφέρει η διακήρυξη « Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παρ. 2.2.3. οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά» (σε συνδ. με περ. β της διακήρυξης).

Το ΔΕΕ δέχεται ότι για τον προσδιορισμό της έννοιας του σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος- η οποία είναι αόριστη αξιολογική έννοια, υποκείμενη στον έλεγχο των Δικαστηρίων- θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κριτήρια, όπως η σοβαρότητα του προστατευόμενου δια της παραβίασθεις διάταξης έννομου αγαθού, η βλάβη που προξενήθηκε, ο κίνδυνος που απειλήθηκε, ο βαθμός και η ένταση της υπαιτιότητας (δόλος-αμέλεια) και οι λοιπές περιστάσεις χρόνου, τρόπου, μέσων ή τόπου, που συνόδευσαν την τέλεση του επαγγελματικού παραπτώματος. Δηλαδή για τη διαπίστωση της ύπαρξης σοβαρού παραπτώματος απαιτείται να πραγματοποιηθεί συγκεκριμένη εκτίμηση και να εξετασθεί η στάση του οικείου οικονομικού φορέα (ΔΕΕ, Απόφαση στην υπόθεση C-465/11).

Στην υπό κρίση περίπτωση οι παραβάσεις υγειονομικού κανονισμού (4 στον αριθμό) σε διάστημα 46 ετών του συνυποψήφιου δεν μπορούν να υπαχθούν στην έννοια του σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, δεν είναι πρόσφορες στο να επηρεάσουν τη φερεγγυότητα, την αξιοπιστία και την επαγγελματική διαγωγή του εκπροσώπου του ως άνω οικονομικού φορέα, λόγω της μακράς και χωρίς προβλήματα συνεργασίας του από τον Ιούλιο του έτους 2017 συνεχώς και αδιαλείπτως έως σήμερα με την αναθέτουσα αρχή (ενδ. ΕΑ ΣτΕ 428/2011 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), δεν έχει κηρυχθεί έκπτωτος έως σήμερα, είναι ήπιας μορφής, καθόσον για τα δύο αδικήματα επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 15 ημερών και τα έτερα δύο ποινή φυλάκισης που δεν ξεπερνούσε τις 30 ημέρες, αφορούν καταδίκες προ 18ετίας η πιο πρόσφατη και προ 46ετίας η πιο παλιά, είναι δε παραγεγραμμένες και δεν θα έπρεπε να αναγράφονται σε αυτό.

Ο συνυποψήφιος έχει υποβάλει τις από 21-4-2018 υπεύθυνες δηλώσεις στις οποίες βεβαιώνει (μεταξύ άλλων) και τη μη αναστολή-παύση εργασιών του, και όλες τις λοιπές περιπτώσεις της παρ. 2.2.3.4, σε κάθε περίπτωση τα ως άνω δηλώνονται υπευθύνως και στην από 21-4-2018 δήλωση Τ.Ε.Υ.Δ. του υποψηφίου οικονομικού φορέα.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

Δεν προσκομίστηκε πιστοποιητικό περί μη υπαγωγής σε διαδικασία εξυγίανσης, καθ' όσον σύμφωνα με τα υπ' αριθμ. 1,229/19-4-2018 και 1230/19- 4-2018 πιστοποιητικά του Πρωτοδικείου Πατρών «Πιστοποιητικό για πτωχευτικό συμβιβασμό, παύση εργασιών ή άλλη ανάλογη κατάσταση δεν εκδίδεται, γιατί προϋποθέτουν την κήρυξη σε πτώχευση» «Πιστοποιητικό περί μη διαδικασία θέσεως σε αναγκαστική εκκαθάριση δεν εκδίδεται, γιατί δεν τηρούνται αντίστοιχα βιβλία, προς τούτο δε στην από 21-4-2018 υπεύθυνη δήλωση βεβαιώνεται ρητά ότι «... δεν τελούμε υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή άλλη ανάλογη κατάσταση και επίσης δεν έχει κινηθεί εναντίον μας διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή άλλη ανάλογη διαδικασία», οι οποίες και αποτελούν επαρκή απόδειξη. Επίσης, στις από 21-4-2018 υπεύθυνες δηλώσεις του συνυποψήφιου εμπεριέχεται η δήλωση περί μη αποκλεισμού του σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4412/2016. Ως προς τον ΣΕΠΕ, ο οποίος δεν χορηγεί σχετικό πιστοποιητικό, τότε σύμφωνα με τον αρ. 2,2.8.2 Β. 1 β) της προκήρυξης «(...) το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται ή στα κράτη-μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου (...), η οποία τίθεται διαζευκτικώς και γίνεται δεκτή ως επαρκή απόδειξη με βάση την αρχή της επιείκειας. Γίνεται δεκτό ότι η αναπλήρωση του πιστοποιητικού με ένορκη βεβαίωση ή υπεύθυνη δήλωση που ζητείται στα έγγραφα της σύμβασης είναι δυνατή, είτε για λόγους που ανάγονται στη νομική αδυναμία έκδοσης του εν λόγω πιστοποιητικού είτε σε περίπτωση συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας (βλ. ΕΣ Τμ Μείζονος Επτ. Σύνθ. Απόφαση 4/2017).

Επιπροσθέτως στην 21-4-2018 υπεύθυνη δήλωση στο Τ.Ε.Υ.Δ. του συνυποψήφιου δηλώνεται ρητά «ότι ο οικονομικός φορέας δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, ούτε σε αναστολή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (...), ούτε σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από εθνικές διατάξεις νόμου».

Όπως προκύπτει από το ΤΕΥΔ ο συνυποψήφιος έχει υποβάλει δήλωση περί κύκλου εργασιών των τριών τελευταίων οικονομικών χρήσεων 2015, 2016 και 2017 (άρθρο 60 παρ.3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), η δε τυχόν

Αριθμός απόφασης: 662/2018

μη προσκόμιση ισολογισμού 2014 και φορολογικού στοιχείου για τον κύκλο εργασιών 2017 δεν αποτελούν λόγο αποκλεισμού, καθώς στον αρ. 2.2.8.2 Β 3 Γ εδ. β' της διακήρυξης ρητά προβλέπεται ότι «Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο» (βλ. άρθρο 60 παρ.3 της Οδηγίας, 80 παρ.4 Ν. 4412/2016, Δ. Ράικος, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016, έκδ. 2018,σ. 719-720).

Το ότι το υποβαλλόμενο ISO 22000-9001 δεν έχει μεταφραστεί από την αγγλική γλώσσα δεν αποτελεί αυτόματο λόγο αποκλεισμού του συνυποψηφίου από τον διαγωνισμό, γιατί δεν προβλέπεται ρητά από τη διακήρυξη η υποχρέωση μετάφρασής του στην ελληνική γλώσσα και αποτελεί συνοδευτικό έγγραφο μη συντασσόμενο από τον ίδιο τον προμηθευτή, αλλά αφορά σε κατασκευαστές, και επομένως μπορεί να γίνει δεκτό (ΣΤΕ ΕΑ 184/2005 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Σε κάθε περίπτωση τυχόν αποκλεισμός του υποψηφίου για τον ανωτέρω λόγο θα αντέκειτο στην αρχή της επιείκειας, της ίσης μεταχείρισης και της αρχής της αναλογικότητας, λαμβανομένου υπόψη ότι σύμφωνα με το άρθρο 102 Ν. 4412/2016 (βλ. αρ. 3.1.1. διακήρυξης) «Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς τους», δηλαδή προβλέπεται εξαίρεση ή δυνατότητα αναπλήρωσης.

Οι εγγυητικές επιστολές των υποψηφίων οικονομικών φορέων συντάσσονται σύμφωνα με τη διακήρυξη και τα υποδείγματα αυτής, τηρούμενης της αρχής της τυπικότητας. Το ακριβές περιεχόμενο των εγγυητικών επιστολών καθορίζεται με τρόπο αποκλειστικό με βάση τα ειδικά και λεπτομερή κάθε φορά άρθρα της διακήρυξης του διαγωνισμού και δεν μπορεί να αναπληρωθεί από την παραπομπή σε διατάξεις νομοθετημάτων με αντίστοιχο περιεχόμενο (ΕΑ ΣΤΕ 169/2010, 95/2009, 1272/2007), εφόσον η εν λόγω διακήρυξη δεν τα μνημονεύει ως συμπληρωματικούς εφαρμοζόμενα νομοθετήματα για ζητήματα που δεν ρυθμίζονται κατά τρόπο ολοκληρωμένο από τη διακήρυξη (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 155/2016, 193/2011). Με βάση τα ανωτέρω και υπό το πρίσμα των αρχών

Αριθμός απόφασης: 662/2018

της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής, στον αρ.2.1.5 της διακήρυξης καθορίζεται το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο της εγγύησης συμμετοχής στο διαγωνισμό, στους οποίους δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Σε κάθε περίπτωση ουδεμία αμφιβολία καταλείπεται για τον διαγωνιζόμενο υπέρ του οποίου παρέχεται η εγγύηση ή ως προς την έκταση ευθύνης του εγγυητή (πρβλ. υπ.αριθμ. 292/2010 Τμ. VI Ελ.Συν).

Επίσης, οι από 25-4-2018 τεχνικές προδιαγραφές φέρουν την ηλεκτρονική υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου του συνυποψήφιου, το έντυπο ΤΕΥΔ φέρει ηλεκτρονική υπογραφή στις 25-4-2018, γιατί η καταχώριση των προσφορών γίνεται μόνο μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ (αρ.1.5. διακήρυξης) και η τυχόν αναγραφείσα ημερομηνία 21-4- 2018 στο έντυπο ΤΕΥΔ ουδεμία επίδραση ασκεί στο παραδεκτό και τη νομιμότητα της προσφοράς, καθ όσον είναι προγενέστερη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών (26-4-2018), με βάση την αρχή της επιείκειας και την αρχή της αναλογικότητας.

Κατά τη νομολογία του ΔΕΚ (αποφάσεις της 3ης Μαρτίου 2005, C-21/03 και C- 34/03, Fabricom, Συλλογή 2005, σ.1-1559 και της 15ης Μαρτίου 2008, C- 147/06 και C- 148/06, SECAP Santorso, Συλλογή 2008, σ. 1-3565) το δίκαιο της Ένωσης απαγορεύει εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει τον αυτόματο αποκλεισμό του φορέα από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, την αυτόματη απόρριψη προσφορών ή τη λήψη μέτρων που δεν είναι ανάλογα του επιδιωκόμενου σκοπού, για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, των εννόμων συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής και για την εξασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων. Προς τούτο η από 25-4-2018 τεχνική προσφορά του συνυποψήφιου φέρουν την από 25-4-2018 ψηφιακή υπογραφή, η δε μικρή χρονική απόκλιση μεταξύ της ηλεκτρονικής υπογραφής (25-4-2018) και της ημερομηνίας υπογραφής των υπευθύνων δηλώσεων του ΤΕΥΔ (21-4-2018) δεν προβλέπονται ως λόγος αποκλεισμού από τη διακήρυξη ή το Ν. 4412/2016 ή την Οδηγία με βάση την αρχή της αναλογικότητας, της επιείκειας, της ίσης μεταχείρισης όλων των συμμετεχόντων και της διαφάνειας και επομένως ο σχετικός λόγος αποκλεισμού είναι αλυσιτελής. Άλλως κατά πάσα περίπτωση από κανένα

Αριθμός απόφασης: 662/2018

σημείο της διακήρυξης δεν προβλέπεται ότι «η ημερομηνία υπογραφής της υπεύθυνης δήλωσης πρέπει να συμπίπτει με την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς».

Η τεχνική προσφορά του συνυποψήφιου αποδεικνύεται ούσα καταχωρημένη ηλεκτρονικά στις 25/4/2018, καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις του παραρτήματος I και II της διακήρυξης, σε συνδ. με την από 21-4-2018 υπεύθυνη δήλωσή του. Επίσης, η καταλληλότητα των προϊόντων του συνυποψήφιου πιστοποιείται με το από 2-10-2009 ΣΧΕΔΙΟ HACCP -Ανάλυσης επικινδυνότητας κρίσιμων σημείων ελέγχου σε συνδ. με την από Ιουνίου 2010 τεχνική περιγραφή του Μηχανολόγου Μηχανικού (βλ. αρ. Β.4 της διακήρυξης, άρθρο 58 παρ.4 της Οδηγίας). Ως προς τα μεταφορικά μέσα απαιτείται βεβαίωση καταλληλότητας από τη Δημόσια Υγεία της Περιφέρειας και άδεια κυκλοφορίας οχήματος Κτηνιατρικής (σελ. 43 διακήρυξης), στοιχεία τα οποία πληροί ο συνυποψήφιος (βλ. υπ' αριθμ. 1546, 1322, 1645/24-8-2017 άδειες καταλληλότητας-κυκλοφορίας οχήματος κτηνιατρικής της Π.Ε. Αχαΐας».

16. Επειδή, το άρθρο 18 με τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» προβλέπει τα εξής στην παρ. 1 : «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων

Αριθμός απόφασης: 662/2018

συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων».

17. Επειδή το άρθρο 36 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Υποχρέωση χρήσης – Λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ» προβλέπει ρητώς τα κάτωθι : «Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ.

2. Το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να συμμορφώνεται με: α) τις απαιτήσεις του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α' και β) τους κανόνες του παρόντος άρθρου και των άρθρων 22 και 37. Πέραν των ανωτέρω το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να τηρεί τα οριζόμενα: α) στο ν. 3979/2011 (Α' 138) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα νομοθεσία, ιδίως στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ), το οποίο κυρώθηκε με την ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301) και β) στο π.δ. 25/2014 (Α' 44).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με:

α) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων που συνάπτονται, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών,

β) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και

Αριθμός απόφασης: 662/2018

τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων και

γ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής.

[...]

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ρυθμίζονται, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν:

α) τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πύλης ΕΣΗΔΗΣ, τη δομή και το περιεχόμενό της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3979/ 2011 και του ΠΗΔ, τη διαβάθμιση των χρηστών, τον τρόπο πρόσβασης και μελέτης των εγγράφων των διαγωνισμών και τη δημιουργία και χορήγηση αντιγράφων με χρήση ΤΠΕ, τα αντίστοιχα αναγνωριστικά και διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα και μεθόδους εγγραφής, αυθεντικοποίησης, την πολιτική ασφάλειας του δικτυακού τόπου και την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία προσωπικών δεδομένων των χρηστών του ΕΣΗΔΗΣ,

β) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών,

γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο

Αριθμός απόφασης: 662/2018

και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων,

δ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής και

ε) τους όρους και προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν, σε τεχνικό επίπεδο, την αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

[...]

18. Επειδή το άρθρο 37 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Πολιτική ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ» προβλέπει τα κάτωθι : «1. Το επίπεδο ασφαλείας του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. πρέπει να είναι ανάλογο προς τους κινδύνους.

2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει:

α) να είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερομένους οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της χρονοσήμανσης,

β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποδέχονται τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που υποστηρίζονται από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν τα πιστοποιητικά χορηγούνται από έναν πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/ 767/ΕΚ της Επιτροπής, ανεξάρτητα από το αν έχουν δημιουργηθεί με ή χωρίς ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να καθορίζουν τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, βάσει των μορφοτύπων που έχουν θεσπιστεί με την Απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής και να θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τεχνικά

Αριθμός απόφασης: 662/2018

τους εν λόγω μορφότυπους· όταν χρησιμοποιείται διαφορετικός μορφότυπος ηλεκτρονικής υπογραφής, τότε η ηλεκτρονική υπογραφή ή ο φορέας του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δυνατότητες επικύρωσης, υπό την ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Οι δυνατότητες επικύρωσης επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να επικυρώνει, σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα, την ηλεκτρονική υπογραφή που έχει παραληφθεί, ως προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, υποστηριζόμενη από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό.

Η ΕΕΤΤ κοινοποιεί τις πληροφορίες σχετικά με τον πάροχο των υπηρεσιών επικύρωσης στην Επιτροπή.

ββ) σε περίπτωση προσφορών που υπογράφονται με την υποστήριξη αναγνωρισμένου πιστοποιητικού που περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης, οι αναθέτουσες αρχές δεν πρέπει να εφαρμόζουν πρόσθετες απαιτήσεις που ενδέχεται να εμποδίσουν τη χρήση των εν λόγω υπογραφών από τους προσφέροντες.

Για τα έγγραφα που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης και υπογράφονται από αρμόδια αρχή κράτους - μέλους ή άλλο φορέα έκδοσης, η αρμόδια αρχή ή φορέας έκδοσης μπορεί να καθορίζει τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 2 του άρθρου 1 της Απόφασης 2011/130/ΕΕ. Επίσης, θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα που είναι αναγκαία ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστεί τεχνικά τους μορφότυπους αυτούς, συμπεριλαμβάνοντας στο σχετικό έγγραφο τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επεξεργασία της υπογραφής. Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν στην ηλεκτρονική υπογραφή ή στο φορέα του ηλεκτρονικού εγγράφου πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες δυνατότητες επικύρωσης που επιτρέπουν την επικύρωση της παραλαμβανόμενης ηλεκτρονικής υπογραφής σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για τα άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα.

3. Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2013 (Β' 401) απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από τρίτους, εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς, πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για

την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των υπηρεσιών αυτών των φορέων προς το χρήστη, η οποία διαβιβάζεται στο χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου με βέβαιη χρονολογία. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

4. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία οφείλεται σε γεγονότα ανωτέρας βίας, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει άμεσα όλα τα απαιτούμενα μέτρα κυρίως για την τήρηση του ελάχιστου διαστήματος για την υποβολή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, όπως ιδίως η μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας και η σχετική δημοσίευσή της. Η ανωτέρω αδυναμία πιστοποιείται από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης και Υποστήριξης του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και, στη συνέχεια, με αιτιολογημένη απόφασή της, η αναθέτουσα αρχή ρυθμίζει τα της συνέχειας του διαγωνισμού.

5. Οι χρήστες αποκτούν δικαίωμα χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον διαθέτουν τα ανάλογα διαπιστευτήρια που απαιτούνται, σύμφωνα με την απόφαση της παραγράφου 5 του άρθρου 36»

19. Επειδή το άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» προβλέπει τα εξής : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.

2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως:

α) την επωνυμία της αναθέτουσας αρχής,

β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους,

Αριθμός απόφασης: 662/2018

γ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπικού μηχανήματος (FAX), τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής,

δ) τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και λοιπές πληροφορίες που σχετίζονται με την αποσφράγιση (π.χ. τόπος αποσφράγισης), καθώς και τα πρόσωπα που δικαιούνται να συμμετέχουν στην διαδικασία,

ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης. Επίσης οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές ή νέες συμβάσεις και, εφόσον είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των παρατάσεων για την άσκησή τους, στ) το είδος της διαδικασίας,

ζ) την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής,

η) το νόμισμα της προσφερόμενης τιμής,

θ) τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής του τιμήματος μετά την κατακύρωση, εφόσον κρίνεται ότι απαιτείται τέτοιος όρος, σύμφωνα και με την παρ. 10,

ι) τις απαιτούμενες εγγυήσεις τον τύπο, τα ποσοστά, το νόμισμα, το χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, όλους τους σχετικούς όρους αυτών, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν ζητούνται,

ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης,

ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων,

ιγ) τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 59,

ιδ) τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών,

ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87

ιστ) τη διάρκεια ισχύος των προσφορών,

ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,

ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής,

ιθ) οποιεσδήποτε τροποποιήσεις με τη μορφή σαφών, ακριβών και κατηγορηματικών ρητρών αναθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως ρητρών αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεων, κατά το άρθρο 132,

κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),

κα) τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης,

κβ) όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των εγγράφων της σύμβασης,

κγ) τη διαδικασία πρόσβασης των υποψηφίων και προσφερόντων στα δικαιολογητικά, στις τεχνικές και οικονομικές προσφορές, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 70 και στην κείμενη νομοθεσία, [...]

3. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.

4. Οι αναθέτουσες αρχές δεν επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς δαπάνη για τη λήψη των εγγράφων της σύμβασης, πλην της δαπάνης που αντιστοιχεί στο κόστος αναπαραγωγής τους και της ταχυδρομικής αποστολής τους.

5. Πρότυπα εγγράφων σύμβασης με δεσμευτική ισχύ εκδίδονται από την Αρχή, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου.

[...]

9. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται χρόνος παράδοσης των αγαθών

μεγαλύτερος των δώδεκα (12) μηνών, μπορεί να περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής, υπό τους όρους του άρθρου 132. Στην περίπτωση αυτή πρέπει υποχρεωτικά να καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης ο τύπος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις της αναπροσαρμογής. Χρόνος εκκίνησης της αναπροσαρμογής είναι η ημερομηνία υποβολής των προσφορών που καθορίζεται από τα έγγραφα της σύμβασης και υπολογίζεται μέχρι και την ημερομηνία παράδοσης των αγαθών. Σε περιπτώσεις τμηματικών παραδόσεων, η τιμή αναπροσαρμόζεται για τις ποσότητες που, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται να παραδοθούν μετά την παρέλευση των δώδεκα (12) μηνών. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης, με υπαιτιότητα του αναδόχου, ο χρόνος παράτασης δεν λαμβάνεται υπόψη για την αναπροσαρμογή. Προκαταβολή που χορηγήθηκε αφαιρείται από την προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.

10. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής γενικών υπηρεσιών, μπορεί να ορίζεται με σαφήνεια στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος αναπροσαρμογής αυτής».

20. Επειδή το άρθρο 54 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Τεχνικές προδιαγραφές» προβλέπει τα εξής: «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών.

Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της.

Οι τεχνικές προδιαγραφές μπορούν επίσης να καθορίζουν αν απαιτείται μεταβίβαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Για όλες τις συμβάσεις που προορίζονται για χρήση από φυσικά πρόσωπα είτε πρόκειται για το ευρύ κοινό είτε για το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, οι τεχνικές προδιαγραφές, καταρτίζονται με τρόπο ώστε

Αριθμός απόφασης: 662/2018

να λαμβάνουν υπόψη κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή το σχεδιασμό για όλους τους χρήστες.

Αν έχουν υιοθετηθεί υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας δυνάμει νομοθετικής πράξης της Ένωσης, οι τεχνικές προδιαγραφές, όσον αφορά τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες, καθορίζονται με παραπομπή στις εν λόγω απαιτήσεις.

2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους:

α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση,

β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο»,

γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β',

δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις

ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά.

4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο».

5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές.

6. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει.

Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι

το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή.

7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.

[...].».

21. Επειδή το άρθρο 73 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» προβλέπει τα εξής: « Οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 79 έως 81 ή είναι γνωστό στην αναθέτουσα αρχή με άλλο τρόπο, ότι υπάρχει εις βάρος του αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42),

β) δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα,

γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2803/2000 (Α' 48),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3) ή ηθική αυτοουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής,

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3691/2008 (Α' 166),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4198/2013 (Α' 215).

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:

[...]

ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, γγ) στις περιπτώσεις των τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή:

α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και

Αριθμός απόφασης: 662/2018

β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.

γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

3. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης παρέκκλιση:

α) από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 κατ' εξαίρεση, για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος ή/και

β) από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στην παρ. 2, όταν ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής ή σε ανοικτές διαδικασίες της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18,

β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου,

γ) εάν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

Αριθμός απόφασης: 662/2018

στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79,

η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

θ) Εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του.

5. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της παρ. 4, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην παραπάνω περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας, στην περίπτωση των καταστάσεων της περίπτωσης β' της παρ. 4.

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4.

7. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2γ και 4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας παραγράφου κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος - μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

8. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της επόμενης παραγράφου, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω επιτροπή συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Με την άπρακτη

παρέλευση της ως άνω προθεσμίας η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης τον εν λόγω οικονομικό φορέα. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής, καθώς και η απόφαση με την οποία γίνονται δεκτά ένδικο βοηθήματα κατ' αυτής, κοινοποιείται στην Αρχή.

9. Για τις ανάγκες των παραγράφων 7 και 8 συνιστάται επιτροπή που απαρτίζεται από εκπροσώπους του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η ως άνω επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η οποία εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και ρυθμίζει τις αναγκαίες λεπτομέρειες οργάνωσης και λειτουργίας της. Χρέη Προέδρου εκτελεί ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

10. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παραγράφου 4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος.[..]»

22. Επειδή στο άρθρο 74 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Αποκλεισμός οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις» προβλέπεται ρητώς ότι «1. Αν στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης μιας δημόσιας σύμβασης διαπιστωθεί ότι συντρέχει στο πρόσωπο ενός οικονομικού φορέα ένας από τους λόγους αποκλεισμού των παραγράφων 1, 2γ και 4 του άρθρου 73 κι ο οικονομικός φορέας δεν λάβει τα μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 73 μπορεί να επιβληθεί εις βάρος του αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε εν εξελίξει και μελλοντικές διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων για εύλογο χρονικό διάστημα.

2. Η περίοδος αποκλεισμού καθορίζεται, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη σοβαρότητα του αδικήματος ή παραπτώματος, τον χρόνο που έχει παρέλθει από τη διάπραξη του αδικήματος ή παραπτώματος, τη διάρκειά του, υποτροπή, την πρόθεση ή τον βαθμό αμέλειας του εκάστοτε οικονομικού φορέα και τα μέτρα που αυτός λαμβάνει προς αποφυγή διάπραξης παρόμοιων αδικημάτων ή παραπτωμάτων

στο μέλλον. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθορισθεί από τελεσίδικη απόφαση, η μέγιστη περίοδος αποκλεισμού δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 και τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2γ και 4 του άρθρου 73.

3. Ο αποκλεισμός επιβάλλεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αρμόδιου για θέματα καταπολέμησης διαφθοράς, καθώς και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της αναθέτουσας αρχής που διαπιστώνει την συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και (α) για τις διαδικασίες που αφορούν σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών κατόπιν γνώμης του συλλογικού οργάνου της παρ. 5 του άρθρου 41, και (β) για διαδικασίες που αφορούν σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, κατόπιν γνώμης του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών.

Πριν από την έκδοση της απόφασης περί αποκλεισμού ορισμένου οικονομικού φορέα, παρέχεται σε αυτόν η δυνατότητα ακροάσεως.

4. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 κοινοποιείται στην αναθέτουσα αρχή και τον θιγόμενο οικονομικό φορέα.

5. Ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος Βιβλίου, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, επιφέρει αυτοδίκαια και τον αποκλεισμό του από μελλοντικές ή εν εξελίξει διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έργων, προμηθειών, υπηρεσιών του Βιβλίου II (άρθρα 222 έως 338) ή συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών του ν. 4413/2016 (Α' 148) για ίσο χρονικό διάστημα.

6. Οι αποφάσεις που εκδίδονται βάσει της παρ. 3 γνωστοποιούνται στην Αρχή, στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και στη Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων τηρείται κατάλογος των

Αριθμός απόφασης: 662/2018

αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων, στον οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία και η περίοδος αποκλεισμού εκάστου εξ αυτών, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α' 50)».

23. Επειδή το άρθρο 75 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Κριτήρια επιλογής» προβλέπει τα κάτωθι: «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

- α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,
- β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,
- γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.

2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό.

Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων υπηρεσιών, εφόσον οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται μετά από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται μετά από γνώμη επιτροπής που συστήνουν και στην οποία εκπροσωπούνται τα οικεία επαγγελματικά

επιμελητήρια, προσδιορίζεται το αντικείμενο κάθε κατηγορίας μελέτης του Παραρτήματος Ι του Προσαρτήματος Γ'. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η αντιστοιχία κάθε κατηγορίας μελέτης με το επιστημονικό πεδίο απασχόλησης των εγγεγραμμένων στο «Μητρώο Μελετητών», καθώς και στο «Μητρώο Γραφείων Μελετών» του Παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α', σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με γνώμονα την εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 2195/2002. Με όμοια απόφαση μπορούν να διαιρούνται ή ενοποιούνται εν γένει οι παραπάνω κατηγορίες.

3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.

Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341.

Η αναλογία, ενδεικτικά, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια της συνεκτίμησης αυτής στα έγγραφα της σύμβασης. Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων.

Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα. Εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίζει τον ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών που πρέπει να έχουν οι οικονομικοί φορείς ανά ομάδες τμημάτων, αν ανατεθούν στον ανάδοχο περισσότερα τμήματα που πρέπει να εκτελεστούν ταυτοχρόνως.

Εάν οι συμβάσεις βάσει συμφωνίας-πλαίσιο πρόκειται να ανατεθούν μετά από προκήρυξη νέου διαγωνισμού, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που θα εκτελεστούν ταυτοχρόνως ή , εάν αυτό δεν είναι γνωστό, βάσει της εκτιμώμενης αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο. Στην περίπτωση δυναμικών συστημάτων αγορών, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος.

4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.

5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος».

20. Επειδή το άρθρο 79 με τίτλο «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» προβλέπει ότι «Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,
- β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77
- γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.

Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα

αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς.

2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και

δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α' 30).

Τα δεύτερο έως πέμπτο εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων.

3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε

οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82.

6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής.

Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση ή συνάψει τη συμφωνία-πλαίσιο, διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά. Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου, η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και οι αρμόδιοι φορείς τήρησης των βάσεων δεδομένων, διασφαλίζουν ότι οι βάσεις δεδομένων, οι οποίες περιέχουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές, μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται υπό τις ίδιους όρους από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών-μελών.

7. Η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διαθέτει και ενημερώνει στο e-Certis πλήρη κατάλογο των βάσεων δεδομένων,

Αριθμός απόφασης: 662/2018

οι οποίες περιλαμβάνουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών μελών. Κατόπιν αιτήσεως, η εν λόγω Γενική Διεύθυνση κοινοποιεί στα λοιπά κράτη-μέλη και στην Αρχή κάθε πληροφορία που αφορά τις βάσεις δεδομένων του παρόντος άρθρου.

24. Επειδή το άρθρο 80 του Ν. 4412/2016 προβλέπει τα εξής : «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α΄, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73:

α) για την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, την προσκόμιση αποσπάσματος του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 73,

β) για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β΄ του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παράγραφους 1 και 2 και στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 73, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί

Αριθμός απόφασης: 662/2018

να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81.

γ) για την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής.

3. Για την απόδειξη της απαίτησης της παραγράφου 2 του άρθρου 75, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού μητρώου του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α', με το οποίο να πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα και στα άρθρα 76 και 77, κατά περίπτωση. Για την απόδειξη άσκησης γεωργικού ή κτηνοτροφικού επαγγέλματος, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν σχετική βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος, από αρμόδια διοικητική αρχή ή αρχή Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

4. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα μπορεί, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α'. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με

οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.

5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α', ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών.

6. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19.

7. Εφόσον ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών κάθε πληροφορία σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στα άρθρα 73 και 74, την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας και τις χρηματοοικονομικές και τεχνικές ικανότητες των προσφερόντων που αναφέρονται στα άρθρα 75, 76 και 77, καθώς και κάθε πληροφορία σχετικά με τα αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

8. Σε περίπτωση διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, για την απόδειξη της αθέτησης των υποχρεώσεων στους τομείς του κοινωνικοασφαλιστικού και του εργατικού δικαίου της παραγράφου 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παράγραφο 4 περίπτωση α' του άρθρου 73, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, κατ'ελάχιστον, να εφαρμόσει τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α'115).

9. Τα αποδεικτικά έγγραφα του παρόντος άρθρου και του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α', μπορεί να εξειδικεύονται στις στα πρότυπα έγγραφα σύμβασης που εκδίδει η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53.

10. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188). Στα έγγραφα της σύμβασης του άρθρου 53 μπορεί να ορίζεται ότι ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από

μετάφραση στην ελληνική. Ειδικά τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.

11. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ)».

25. Επειδή το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 με τίτλο « Λόγοι απόρριψης προσφορών» προβλέπει το εξής : «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102.

γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95.

η) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, προσφορά η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς αυτό να προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεση τους.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλόγως στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής στην κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στη σύμπραξη καινοτομίας.

26. Επειδή το άρθρο 93 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»» προβλέπει ότι «Ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» περιέχει:

α) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ του άρθρου 79 και την εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72 και

β) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων:

αα) υπεύθυνη δήλωση κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 79,

ββ) εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72,

γγ).....

δδ).....

Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για συμβάσεις με απευθείας ανάθεση των άρθρων 118 και 328.

Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικά των περιπτώσεων α' και β', για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση πλην της εγγύησης συμμετοχής.

27. Επειδή το άρθρο 94 του Ν. 4412/2016 με τίτλο « Περιεχόμενο φακέλου «Τεχνική Προσφορά»» προβλέπει ότι «1. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, στην περίπτωση που εφαρμόζεται το άρθρο 50 και το κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη

Αριθμός απόφασης: 662/2018

προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά» περιέχει τουλάχιστον οριστική μελέτη όλων των απαραίτητων έργων. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου στις οποίες κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, τα περιεχόμενα του φακέλου «Τεχνική Προσφορά» ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. [...]

4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης.

28. Επειδή, κατά το αρ. 8 παρ. 3 της ΥΑ 56902/215/19.05.2017 (ΦΕΚ Β 2.6.2017) «Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας.», ενώ το αρ. 12 ορίζει ότι «1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου *Portable Document Format (PDF)* και εφόσον έχουν συνταχθεί/ παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής.... 1.2.2. Ο οικονομικός φορέας συντάσσει την τεχνική και οικονομική του προσφορά συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του Συστήματος και επισυνάπτοντας στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς» και στον κατά περίπτωση (υπο)φάκελο όλα τα στοιχεία της προσφοράς του σε μορφή

αρχείου *Portable Document Format (PDF)*. Στην συνέχεια, ο οικονομικός φορέας παράγει από το Σύστημα τα ηλεκτρονικά αρχεία (εκτυπώσεις της Τεχνικής Προσφοράς Προμηθευτή και της Οικονομικής Προσφοράς Προμηθευτή σε μορφή αρχείου *Portable Document Format (PDF)*), τα οποία υπογράφονται με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους (υπο)φακέλους της προσφοράς από τον οικονομικό φορέα».

29. Επειδή το άρθρο 1 (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄.ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) του Ν. 4384/2016 προβλέπει τα εξής «Άρθρο 1. Ορισμός - Σκοπός - Νομική μορφή. 1. Αγροτικός Συνεταιρισμός, στο εξής ΑΣ, είναι αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια και την αλληλεγγύη των μελών της, τη συλλογική οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μίας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. ΑΣ θεωρούνται και οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σηροτροφικοί, αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί και άλλοι συνεταιρισμοί οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας της αγροτικής οικονομίας. Οι Δασικοί Συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις αυτών, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Ο ΑΣ είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και έχει εμπορική ιδιότητα. Αναπτύσσει κάθε είδους δραστηριότητα για την επίτευξη των σκοπών του στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού του.

3. Για την εκπλήρωση των σκοπών του, ο ΑΣ μπορεί να συνιστά νομικά πρόσωπα, να συμπράττει με καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, με νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς οργανισμούς, με επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο της διακρατικής ή και διεπαγγελματικής συνεργασίας. Ο ΑΣ μπορεί, επίσης, να ιδρύει υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

4. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του εμπορικού δικαίου και του αστικού κώδικα».

30. Επειδή το άρθρο 38 με τίτλο «Εισφορές Μισθωτών και Εργοδοτών» προβλέπει τα εξής «1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων, με την επιφύλαξη της παραγράφου 17 του άρθρου 39 του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων και κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένου από 1.1.2017 και του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος.

2. α. Το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των μισθωτών και των εργοδοτών, συνίσταται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού, και σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάξεις, το δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

β. Το ανώτατο όριο της περίπτωσης α εφαρμόζεται και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά στην εισφορά ασφαλισμένου.

γ. Η ελάχιστη μηνιαία βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το εκάστοτε προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς των μισθωτών με πλήρη απασχόληση και των εργοδοτών τους, καθορίζεται με βάση το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.».

3. Καταβάλλεται ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ποσοστού 20% επιμεριζόμενη κατά ποσοστό 6,67% για τον εργαζόμενο και 13,33% για τον εργοδότη για τις ακόλουθες, ιδίως, κατηγορίες ασφαλισμένων, διατηρούμενης σε ισχύ του τεκμηρίου της ρύθμισης του άρθρου 2 παρ. 1 του α.ν. 1846/1951:

[...]

β. Για τους ασφαλισμένους που έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ και παρέχουν εξαρτημένη εργασία, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

γ. Ο διευθυντής, γενικός διευθυντής, εντεταλμένοι, διευθύνοντες ή συμπράττοντες σύμβουλοι διοικητές εταιριών ή συνεταιρισμών εφόσον συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας για τις εισπραττόμενες αμοιβές, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί του συνολικού ποσού των αμοιβών.

δ. Τα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Α.Ε. και λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί της αμοιβής κατ' αποκοπή.

ε. Τα μέλη Δ.Σ. αγροτικών συνεταιρισμών εφόσον λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί της αμοιβής.

[.....]

Υπόχρεος για την καταβολή της εργοδοτικής εισφοράς είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, για λογαριασμό του οποίου οι ασφαλισμένοι του παρόντος άρθρου παρέχουν τις υπηρεσίες τους περιοδικά έναντι παροχής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται και στις κατηγορίες αυτές οι πάσης φύσεως διατάξεις περί εισφορών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

[...]

31. Επειδή με το έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με αριθ. πρωτ.: Δ.15/Δ'619/15/13-04-2018 και θέμα «Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών ή/και διαχειριστών» προβλέπονται αυτολεξεί τα κάτωθι, τα οποία, ωστόσο, ανάγονται σε χρόνο μεταγενέστερο της διακήρυξης και υποβολής της υπό εξέταση προσφοράς, όμως αφορούν ζητήματα που διέπουν και την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών από 01.01.2017: «Απαντώντας στο αριθ. ΔΙΕΙΣΦ.ΜΜ/24/14599/4-1-2018 έγγραφό σας, σχετικά με την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΦΚΑ από μέλη εταιρειών ή/και διαχειριστών, καθώς και σε θέματα που αφορούν στην ασφάλιση των ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων και προσώπων που έχουν αγροτικό εισόδημα ενώ παράλληλα ασκούν και άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 του ν.4387/2016, στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ υπάγονται υποχρεωτικά από 1/1/2017 οι ασφαλισμένοι των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων ασφάλισης, οι οποίοι εξακολουθούν να

Αριθμός απόφασης: 662/2018

διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας των φορέων αυτών, όπως ισχύουν, εκτός όσων ειδικά ορίζονται με τις διατάξεις του ν.4387/2016. Με τον ανωτέρω νόμο, μεταξύ άλλων, ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν στον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών από 1/1/2017, όχι όμως θέματα που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση, όπου εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των πρώην φορέων ασφάλισης.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.1759/1988, όπως ισχύει, στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ υπάγονται επίσης πρόσωπα που απασχολούνται ή παρέχουν εργασία ή υπηρεσία με αμοιβή είτε σε φυσικά πρόσωπα είτε στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου είτε σε ανεξάρτητες αρχές με οποιαδήποτε άλλη σχέση, εφόσον για την απασχόληση, εργασία τους ή υπηρεσία τους αυτή δεν υπάγονται με ρητή διάταξη νόμου στην ασφάλιση άλλου πρώην ταμείου κύριας ασφάλισης. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε συνταξιούχους ελληνικού ή αλλοδαπού ασφαλιστικού φορέα.

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Π.Δ.258/2005, όπως ισχύει, στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ υπάγονται υποχρεωτικά τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών (εκτός των ΑΕ και των ΙΚΕ) των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα για την οποία τα ασκούντα αυτήν πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ.

Επιπλέον, από τις διατάξεις του άρθρου 116 παρ. 9 του ν.4072/2012 στην υποχρεωτική ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ υπάγονται υποχρεωτικά οι διαχειριστές των ΙΚΕ που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων, καθώς και ο εταίρος μονοπρόσωπης ΙΚΕ.

4. Με βάση το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, οι εταίροι σε εταιρείες μορφής ΟΕ, ΕΕ και ΕΠΕ υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ και καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Εάν οι εταίροι ασκούν συγχρόνως καθήκοντα διαχείρισης, χωρίς να προβλέπεται αμοιβή για την άσκηση αυτών των καθηκόντων, αλλά πρόκειται να λάβουν την αναλογία επί των κερδών της επιχείρησης, εξακολουθούν να καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές επί των σχετικών μερισμάτων σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.4387/2016. Σε περίπτωση όμως που για την άσκηση

Αριθμός απόφασης: 662/2018

καθηκόντων διαχείρισης προβλέπεται αμοιβή, προκύπτει σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν.1759/1988 υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών βάσει του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, εφαρμοζόμενων των προβλέψεων του άρθρου 36 παρ. 1 του ν.4387/2016 περί παράλληλης ασφάλισης.

Σε περίπτωση που διαχειριστής σε εταιρείες της ανωτέρω μορφής έχει οριστεί τρίτο πρόσωπο, και λαμβάνει αμοιβή για την άσκηση των καθηκόντων του ως διαχειριστή, προκύπτει σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν.1759/1988 υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών βάσει του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Σημειώνουμε ότι οι ρυθμίσεις του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, για το κατώτατο όριο μηνιαίων αποδοχών (€586,08 για τους απασχολούμενους άνω των 25 ετών και €510,95 για τους απασχολούμενους κάτω των 25 ετών) έχουν εφαρμογή και στις αμοιβές διαχείρισης, δεδομένου ότι οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται κατά συστηματικό τρόπο και σε τακτικό χρόνο εντός του μήνα.

Τα ανωτέρω ειδικώς οριζόμενα για τις ΟΕ, ΕΠΕ, ΕΕ εφαρμόζονται από 1/6/2018.

5. Όσον αφορά στις εταιρείες μορφής ΙΚΕ, οι εταίροι, σύμφωνα με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, δεν έχουν υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ και ως εκ τούτου δεν υποχρεούνται στην καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

Σε περίπτωση όμως που εταίρος ΙΚΕ έχει οριστεί και διαχειριστής στην ΙΚΕ, ως διαχειριστής έχει υποχρέωση ασφάλισης και καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, επί του εισοδήματος που προκύπτει από την άσκηση της διαχείρισης και όχι επί εισοδήματος που προκύπτει από την σχέση του εταίρου.

Ανάλογα, εάν ως διαχειριστής της ΙΚΕ έχει οριστεί τρίτο πρόσωπο έχουν εφαρμογή τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Όσον αφορά τους μοναδικούς εταίρους μονοπρόσωπης ΙΚΕ που είναι παράλληλα και διαχειριστές ΙΚΕ, υποχρέωση ασφάλισης προκύπτει και για τις δύο ιδιότητες, και, ως εκ τούτου, οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται βάσει

Αριθμός απόφασης: 662/2018

του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, επί του αθροίσματος τους εισοδήματος που προέρχεται από την άσκηση των δύο δραστηριοτήτων (μέρισμα και αμοιβή διαχείρισης).

Τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή εφαρμόζονται από 1/6/2018 [...].».

32. Επειδή η Εγκύκλιος 4/2.2.2017 του ΕΦΚΑ με θέμα «Ασφάλιση στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) - κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4387/2016 - Μελών Εταιριών ή Συνεταιρισμών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου Ανωνύμων Εταιριών ή Αγροτικών Συνεταιρισμών, για τις αμοιβές που λαμβάνουν, είτε στα πλαίσια εξαρτημένης εργασίας, είτε με την ιδιότητα του μέλους Δ.Σ.» προβλέπει τα εξής: «Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις των άρθρων 38, 41, 51, 53 και 97 του ν.4387/2016 (Φ.Ε.Κ.85/τ.Α'12-5-2016) «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας – Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος –Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύουν και σας παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες για την εφαρμογή τους:

1. ΣΥΣΤΑΣΗ Ε.Φ.Κ.Α. – ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ - ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ Ε.Φ.Κ.Α. (Άρθρα 51 και 53 ν.4387/2016)

Όπως είναι γνωστό, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν.4387/2016 προβλέπεται η σύσταση του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) ως Ν.Π.Δ.Δ. το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με έναρξη λειτουργίας του την 1/1/2017. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 53 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι ο Ε.Φ.Κ.Α αποτελείται από ένα (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται αυτοδίκαια, Φορείς, Κλάδοι, Τομείς και Λογαριασμοί.

Με τις διατάξεις της παρ.3, στοιχ. γ, δ και ε, του άρθρου 38, του ν.4387/2016, ορίζονται τα ακόλουθα :

«3. Καταβάλλεται ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ποσοστού 20% επιμεριζόμενη κατά ποσοστό 6,67% για τον εργαζόμενο και 13,33% για τον εργοδότη για τις ακόλουθες, ιδίως, κατηγορίες ασφαλισμένων, διατηρούμενης σε ισχύ του τεκμηρίου της ρύθμισης του άρθρου 2 παρ.1 του α.ν.1846/51:.....

γ. Ο διευθυντής, γενικός διευθυντής, εντεταλμένοι, διευθύνοντες ή συμπράττοντες σύμβουλοι, διοικητές εταιριών ή συνεταιρισμών εφόσον συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας για τις εισπραττόμενες αμοιβές, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζόμενων επί του συνολικού ποσού των αμοιβών.

δ. Τα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Α.Ε. και λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζόμενων επί της αμοιβής κατ' αποκοπή.

ε. Τα μέλη Δ.Σ. αγροτικών συνεταιρισμών εφόσον λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζόμενων επί της αμοιβής.....

Υπόχρεος για την καταβολή της εργοδοτικής εισφοράς είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, για λογαριασμό του οποίου οι ασφαλισμένοι του παρόντος άρθρου παρέχουν τις υπηρεσίες τους περιοδικά έναντι παροχής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται και στις κατηγορίες αυτές οι πάσης φύσεως διατάξεις περί εισφορών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ».

Συνεπώς, από 1/1/2017 συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή τα ισχύοντα για τα πρόσωπα που ως διευθυντές, γενικοί διευθυντές, εντεταλμένοι, διευθύνοντες ή συμπράττοντες σύμβουλοι, διοικητές εταιριών ή συνεταιρισμών παρέχουν τις υπηρεσίες τους ως προς το νομικό πρόσωπο της εταιρείας ή του συνεταιρισμού με σχέση εξαρτημένης εργασίας, ενώ, εντάσσονται ως νέα κατηγορία ασφαλισμένων – εισφερόντων στον ΕΦΚΑ τα μέλη Δ.Σ. Αωνύμων Εταιριών και Αγροτικών Συνεταιρισμών για τις αμοιβές που λαμβάνουν με την ιδιότητα του μέλους Δ.Σ., οι οποίες δεν σχετίζονται με σύναψη σχέσης εξαρτημένης εργασίας. Οι ασφαλιστικές εισφορές για την νέα κατηγορία υπαγόμενων προσώπων (αμοιβές Μελών Δ.Σ.) υπολογίζονται για τους κλάδους κύριας σύνταξης, ασθένειας σε είδος και χρήμα και επικουρική κάλυψη, όχι όμως για τους οι συνεισπραττόμενους κλάδους του Ο.Α.Ε.Δ. – Ο.Ε.Κ. – Ο.Ε.Ε. που σχετίζονται με την παροχή εξαρτημένης εργασίας. Οι δε ασφαλιστικές εισφορές κάθε φορά υπολογίζονται επί της όποιας μορφής αμοιβής λαμβάνουν λόγω ιδιότητας.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ

A. ΠΑΡΕΧΟΝΤΕΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Διευθυντές, γενικοί διευθυντές, εντεταλμένοι, διευθύνοντες ή συμπράττοντες σύμβουλοι, διοικητές εταιριών ή συνεταιρισμών, οι οποίοι παρέχουν εξαρτημένη εργασία.

B. ΑΜΟΙΒΕΣ ΜΕΛΩΝ Δ.Σ.

Μέλη Δ.Σ. Ανωνύμων Εταιριών, εφόσον λαμβάνουν αμοιβή.

Μέλη Δ.Σ. Αγροτικών Συνεταιρισμών, εφόσον λαμβάνουν αμοιβή.

**2. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΛΑΔΟΥ ΚΥΡΙΑΣ
ΣΥΝΤΑΞΗΣ**

...[...]

33. Επειδή οι σχετικοί όροι της διακήρυξης ορίζουν τα εξής :

i. Στο άρθρο 1.5. με τίτλο «Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού» προβλέπονται τα κάτωθι : «Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η ΠΕΜΠΤΗ 26/4/18 και ώρα 14:00μ.μ.

Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ως άνω συστήματος, την 2/5/18 ημέρα ΤΕΤΑΡΤΗ και ώρα 12:00μ.μ.»

ii. Στο άρθρο 1.7. με τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης» προβλέπει ότι:

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι:

α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους

β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ'όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν

γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες.»

iii.. Στην παρ. 2.1.1. με τίτλο «Έγγραφο της σύμβασης» ορίζεται ότι «Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης είναι τα ακόλουθα:

- η παρούσα Διακήρυξη (31/2018) με τα Παραρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής .
- Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης [ΤΕΥΔ]
- οι συμπληρωματικές πληροφορίες που τυχόν παρέχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας, ιδίως σχετικά με τις προδιαγραφές και τα σχετικά δικαιολογητικά
- το σχέδιο της σύμβασης με τα Παραρτήματά της».

iv) Στην παράγραφο 2.1.4. με τίτλο «Γλώσσα» προβλέπονται τα κάτωθι :

Τα έγγραφα της σύμβασης έχουν συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα .Τυχόν ενστάσεις ή προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.

Οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188).

Ειδικότερα, όλα τα δημόσια έγγραφα που αφορούν αλλοδαπούς οικονομικούς φορείς και που θα κατατεθούν από τους προσφέροντες στην παρούσα διαδικασία, θα είναι νόμιμα επικυρωμένα, και η μετάφραση των εν λόγω εγγράφων μπορεί να γίνει είτε από τη μεταφραστική υπηρεσία του ΥΠ.ΕΞ., είτε από το αρμόδιο προξενείο, είτε από δικηγόρο κατά την έννοια των άρθρων

Αριθμός απόφασης: 662/2018

454 του Κ.Πολ.Δ. και 53 του Κώδικα περί Δικηγόρων, είτε από ορκωτό μεταφραστή της χώρας προέλευσης, αν υφίσταται στη χώρα αυτή τέτοια υπηρεσία.

Επιτρέπεται αντίστοιχα η κατάθεση οιοδήποτε δημόσιου εγγράφου και δικαιολογητικού που αφορά αλλοδαπή Επιχείρηση με τη μορφή επικυρωμένης φωτοτυπίας προερχόμενης είτε από το νόμιμο επικυρωμένο έγγραφο από το αρμόδιο Προξενείο της χώρας του προσφέροντος, είτε από το πρωτότυπο έγγραφο με την σφραγίδα "Apostile" σύμφωνα με την συνθήκη της Χάγης της 05-10-61. Η επικύρωση αυτή πρέπει να έχει γίνει από δικηγόρο κατά την έννοια των άρθρων 454 του Κ.Π.Δ. και 53 του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται στην αγγλική γλώσσα χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.

Κάθε μορφής επικοινωνία με την αναθέτουσα αρχή, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα».

ν. Στην παρ. 2.1.5. με τίτλο «Εγγυήσεις» ορίζονται τα κάτωθι : «2.1.5 Εγγυήσεις: Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 και 4.1. εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου.

Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται, δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του

Αριθμός απόφασης: 662/2018

οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης και την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης. (Παράρτημα V)

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους εκδότες των εγγυητικών επιστολών προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους»

vi). Στο άρθρο 2.2. με τίτλο «Δικαίωμα Συμμετοχής – Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής» προβλέπεται ότι « .2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής

2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε:

α) κράτος-μέλος της Ένωσης,

β) κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),

γ) τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος I της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και

δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπíπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων».

2. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν απαιτείται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς.

3. Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής αλληλέγγυα και εις ολόκληρον. (άρθρο 19 του ν. 4412/16)

2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής

2.2.2. 1. Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες), εγγυητική επιστολή συμμετοχής που ανέρχεται στο 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης εκτός ΦΠΑ (άρθρο 72 του ν. 4412/16)

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσας, ήτοι μέχρι 26/11/18 άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

2.2.2.2. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες μετά:

- α) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ή την έκδοση απόφασης επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης και
- β) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ασφαλιστικών μέτρων ή την έκδοση απόφασης επ' αυτών.

2.2.2.3. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, παρέχει ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 2.2.3 έως 2.2.8, δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα από την παρούσα δικαιολογητικά ή δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή της σύμβασης.

2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού

Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) προσφέρων οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους:

2.2.3. I. Όταν υπάρχει σε βάρος του τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους :

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42),

β) δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα,

γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2803/2000 (Α' 48),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής,

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και

Αριθμός απόφασης: 662/2018

τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3691/2008 (Α' 166), στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης- πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4198/2013 (Α' 215).

Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται, επίσης, όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

Στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και ΙΚΕ ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά κατ' ελάχιστον στους διαχειριστές.

Στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά κατ' ελάχιστον τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, η υποχρέωση των προηγούμενων εδαφίων αφορά στους νόμιμους εκπροσώπους τους.

2.2.3.2. Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο προσφέρων είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

Δεν αποκλείεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.

2.2.3.3. α) Κατ' εξαίρεση, ο προσφέρων δεν αποκλείεται, όταν ο αποκλεισμός, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3.2, θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 ν. 4412/2016, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

2.2.3.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

(α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016,

(β) εάν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα ο οποίος βρίσκεται σε μία εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας,

(γ) υπάρχουν επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

Αριθμός απόφασης: 662/2018

δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 του ν. 4412/2016 δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα, ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή του οικονομικού φορέα κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48 του ν. 4412/2016, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(στ) εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

(ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 της παρούσας,

(η) εάν επιχείρησε να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

(θ) εάν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του, για το οποίο του επιβλήθηκε ποινή που του στερεί το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασία σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων και καταλαμβάνει τη συγκεκριμένη διαδικασία.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 4, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεδειγμένα ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας

Αριθμός απόφασης: 662/2018

2.2.3.5. Αποκλείεται, επίσης, προσφέρων οικονομικός φορέας από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει (αμιγώς εθνικός λόγος αποκλεισμού). (Στην παρούσα διακήρυξη δεν απαιτείται)

2.2.3.6. Ο προσφέρων αποκλείεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης της παρούσας σύμβασης, όταν αποδεικνύεται ότι βρίσκεται, λόγω πράξεων ή παραλείψεών του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις ως άνω περιπτώσεις

2.2.3.7. Προσφέρων οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, σε εθνικό επίπεδο, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση (παρ. 7 του άρθρου 73, ν. 4412/16).

2.2.3.8. Η απόφαση για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

2.2.3.9. Οικονομικός φορέας, στον οποίο έχει επιβληθεί, με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 74 του ν. 4412/2016, η ποινή του αποκλεισμού αποκλείεται αυτοδίκαια και από την παρούσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

[Κριτήρια Επιλογής]

2.2.4 Καταλληλόλητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας

[...]

2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ελάχιστο γενικό κύκλο εργασιών για τα τρία τελευταία έτη ίσο με το ύψος του συνολικού προϋπολογισμού της παρούσας διακήρυξης με ΦΠΑ (σύμφωνα με το έντυπο ΤΕΥΔ του παραρτήματος ΙΙΙ)

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται :

α) κατά τη διάρκεια τριών τελευταίων ετών να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον μία σύμβαση προμηθειών του συγκεκριμένου τύπου.

β) να διαθέτουν απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό

γ) να διαθέτουν πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από επίσημα ινστιτούτα ελέγχου ποιότητας ή υπηρεσίες αναγνωρισμένων ικανοτήτων, με τα οποία βεβαιώνεται η καταλληλότητα των προϊόντων, επαληθευόμενη με παραπομπές στις τεχνικές προδιαγραφές ή σε πρότυπα και να δηλώσουν

α) τις κυριότερες συμβάσεις προμηθειών που έχουν εκτελέσει κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας

β) το τεχνικό προσωπικό ή τεχνικούς φορείς, ιδίως τους υπεύθυνους για τον έλεγχο της ποιότητας -που διαθέτουν ,

γ) τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτουν και τα μέτρα που λαμβάνουν για την εξασφάλιση της ποιότητας, καθώς και τα μέσα μελέτης και έρευνας

δ) τις εγκαταστάσεις μελέτης και έρευνας-που διαθέτουν

ε) τα συστήματα διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και ανίχνευσης κατά την εκτέλεση της σύμβασης που διαθέτουν

[...]

2.2.8 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής

2.2.8.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως

Αριθμός απόφασης: 662/2018

δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016 τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (B/3698/16-11-2016), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα διακήρυξη Παράρτημα ΙΙΙ το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986.

Το ΤΕΥΔ καταρτίζεται από τις αναθέτουσες αρχές βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Α της Απόφασης 158/2016 της ΕΑΑΔΗΣΥ και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες της Κατευθυντήριας Οδηγίας 15/2016 (ΑΔΑ: ΩΧΟΓΟΞΤΒ-ΑΚΗ). Το ΤΕΥΔ σε επεξεργάσιμη μορφή είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της ΕΑΑΔΗΣΥ (www.eaadhsy.gr) και (www.hspra.gr).

2.2.8.2 Αποδεικτικά μέσα

Α. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται στην υποβολή των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παράγραφοι 2.2.4- 2.2.8).

Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 2.2.3.1, 2.2.3.2 και 2.2.3.4.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης

Αριθμός απόφασης: 662/2018

εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του άρθρου 79 παρ. 4 ν. 4412/2016

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα ως άνω δικαιολογητικά και αυτά εξακολουθούν να ισχύουν.

B. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά 1:

α) για την παράγραφο 2.2.3.1 απόσπασμα του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και στα μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή στα πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην ως άνω παράγραφο,

β) για τις παραγράφους 2.2.3.2 και 2.2.3.4 περίπτωση β' πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας

Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 2.2.3.4, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα

Αριθμός απόφασης: 662/2018

πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 2.2.3.4.

Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4 υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας εγκατάστασής του ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού.

δ) για την παράγραφο 2.2.3.9. υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας εγκατάστασής του ότι δεν έχει εκδοθεί σε βάρος του απόφαση αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4412/2016.

B. 2. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου του κράτους εγκατάστασης. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του αντίστοιχου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, με το οποίο πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και αφετέρου το ειδικό επάγγελμά τους. Στην περίπτωση που χώρα δεν τηρεί τέτοιο μητρώο, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας ότι δεν τηρείται τέτοιο μητρώο και ότι ασκεί τη δραστηριότητα που απαιτείται για την εκτέλεση του αντικείμενου της υπό ανάθεση σύμβασης.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο ή στο Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού

Για την απόδειξη άσκησης γεωργικού ή κτηνοτροφικού επαγγέλματος, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν σχετική βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος, από αρμόδια διοικητική αρχή ή αρχή Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

B.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν :

A) κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις ή όπου ενδείκνυται, πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων

B) οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων , στην περίπτωση που η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας

Γ) δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και , κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο , συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών.

Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο.

B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα κατάλληλα πιστοποιητικά-βεβαιώσεις σύμφωνα με το Παράρτημα I.

B.5. Για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο, προσκομίζει τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα, σε περίπτωση Α.Ε., κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του διαγωνιζομένου). Από τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να προκύπτουν η νόμιμη σύστασή του, όλες οι σχετικές τροποποιήσεις των καταστατικών, το/τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν νόμιμα την εταιρία κατά την

Αριθμός απόφασης: 662/2018

ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (νόμιμος εκπρόσωπος, δικαίωμα υπογραφής κλπ.), τυχόν τρίτοι, στους οποίους έχει χορηγηθεί εξουσία εκπροσώπησης, καθώς και η θητεία του/των ή/και των μελών του οργάνου διοίκησης/ νόμιμου εκπροσώπου.

B.6. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους.

B.7. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

vii. Στο άρθρο 2.4.2. της διακήρυξης προβλέπεται το εξής « 2.4.2.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ν.4412/2016 , ιδίως άρθρα 36 και 37 και την Υπουργική Απόφαση αριθμ.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

Π1/2390/2013 (ΦΕΚ 2677/Β - 21.10.13) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)».

Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχής ψηφιακής υπογραφής και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την κατωτέρω διαδικασία εγγραφής του άρθρου 3 παρ. 3.2 έως 3.4 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. Π1/2390/2013 (ΦΕΚ 2677/Β - 21.10.13) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)»

2.4.2.2. Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 6 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης.

Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο Σύστημα. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή θα ρυθμίσει τα της συνέχειας του διαγωνισμού με σχετική ανακοίνωσή της.

[...]2.4.2.4. Οι οικονομικοί φορείς συντάσσουν την τεχνική και οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας τις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος. Στην συνέχεια το σύστημα παράγει τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία τα οποία υπογράφονται ψηφιακά και υποβάλλονται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ηλεκτρονικού αρχείου pdf (το οποίο θα υπογραφεί ηλεκτρονικά) πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf».

viii) Στο άρθρο 2.4.3. με τίτλο «Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά» προβλέπονται τα εξής :

«2.4.3.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν:

Αριθμός απόφασης: 662/2018

α) Το τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.9.1. της παρούσας διακήρυξης. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΤΕΥΔ το οποίο έχει αναρτηθεί, και σε επεξεργάσιμη μορφή αρχείου doc, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα ΜΙ),

β) εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τις παραγράφους 2.1.5 και 2.2.2 της παρούσας διακήρυξης .

γ) δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3

δ) πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου του κράτους εγκατάστασης για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας.)

ε) έγγραφα και βεβαιώσεις για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5

στ) έγγραφα και βεβαιώσεις για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6

ζ) τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης των οικονομικών φορέων

η) οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους (άρθρο 83 ν.4412/16) που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης , κατά την έννοια του παραρτήματος VII του παραρτήματος Α' του ν. 4412/16 , μπορούν να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΤΕΥΔ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση.

2.4.3.2 Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο "Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές" του Παραρτήματος II της

Αριθμός απόφασης: 662/2018

Διακήρυξης περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα».

ix. Στο άρθρο 2.4.6. με τίτλο «Λόγοι απόρριψης προσφορών» ορίζονται τα εξής :

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης) της παρούσας, Σελίδα 20 β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά (δεν επιτρέπεται)

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές .Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ.γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με

Αριθμός απόφασης: 662/2018

κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.»,

χ. Στο Παράρτημα II- Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, Τεχνικές Προδιαγραφές προβλέπονται μεταξύ άλλων τα κάτωθι «.....Ποιότητα και Χαρακτηριστικές ιδιότητες γάλακτος , νωπό γάλα...[...] Ο προσφέρων θα πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του το εργοστάσιο το οποίο παρασκευάζει το προσφερόμενο είδος και το οποίο θα πρέπει να διαθέτει Ισχύον Πιστοποιητικό περί εφαρμογής συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου EN ISO 22000:2005....[...]Επιπλέον διαδικαστικές υποχρεώσεις του προμηθευτή.....[...] Οι συμμετέχοντες πρέπει να προσκομίσουν:

1. Άδεια λειτουργίας της Επιχείρησης από την αρμόδια Υπηρεσία και σε περίπτωση που ο συμμετέχων έχει την έδρα του εκτός Νομού Αττικής, και άδεια λειτουργίας του υποκαταστήματος στο Νομό Αττικής, εφόσον υπάρχει.....[...]

2. Ισχύον Πιστοποιητικό περί εφαρμογής συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων [ΚΥΑ 487/2000 (ΦΕΚ1219β/4.10.2000)] σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου EN ISO 22000:2005 το οποίο θα έχει χορηγηθεί από κατάλληλα διαπιστευμένους φορείς Πιστοποίησης από τον ΕΣΥΔ για την παραγωγή - παρασκευή - επεξεργασία, αποθήκευση, διακίνηση και εμπορία των προϊόντων.

Επίσης, θα πρέπει να προσκομίζει τα αποτελέσματα των μικροβιολογικών και χημικών αναλύσεων των προϊόντων, που πραγματοποιεί στα πλαίσια του αυτοελέγχου, κάθε φορά που αυτό ζητείται.

Σε περίπτωση που ο συμμετέχων στον διαγωνισμό δεν είναι παραγωγός ή παρασκευαστής θα πρέπει να επισυνάψει:

1ον Ισχύον Πιστοποιητικό περί εφαρμογής συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου EN ISO 22000:2005 το οποίο θα έχει χορηγηθεί από κατάλληλα διαπιστευμένους

Αριθμός απόφασης: 662/2018

φορείς Πιστοποίησης από τον ΕΣΥΔ για την παραγωγή - παρασκευή των προϊόντων.

2ον Υπεύθυνη δήλωση του παραγωγού - παρασκευαστή ή συσκευαστή ότι έλαβε γνώση των όρων της διακήρυξης και θα προμηθεύει τον συγκεκριμένο προμηθευτή με τα προϊόντα σε περίπτωση που κατακυρωθεί σε αυτόν ο διαγωνισμός...[...]

3. Η μεταφορά [Κ.Υ.Α. 487/04.10.2000 (ΦΕΚ 1219B)] θα γίνεται με καθαρά και απολυμασμένα μεταφορικά μέσα-ψυγεία και μέχρι τους χώρους αποθήκευσης του Νοσοκομείου, τα οποία θα εξασφαλίζουν θερμοκρασία 2-4°C, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία και θα φέρουν καταγραφικό θερμοκρασίας του θαλάμου μεταφοράς. ΕΦΕΤ ΟΔΗΓΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ Νο9.

Τα μεταφορικά μέσα, πρέπει να είναι εφοδιασμένα με Βεβαίωση Καταλληλότητας Οχήματος από Υγειονομικής πλευράς, η οποία εκδίδεται από τις κατά τόπους Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών και Άδεια Κυκλοφορίας Οχήματος Μεταφοράς, η οποία εκδίδεται από τις κατά τόπους Κτηνιατρικές Υπηρεσίες...[...].».

34.Επειδή κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

35. Επειδή, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει την διαδικασία της αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων (βλ. ΣτΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

36.Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

37. Επειδή περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, *Archus and Gama*, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

38. Επειδή λόγοι που αφορούν τους όρους της διακήρυξης του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως στο παρόν στάδιο κι επομένως απαραδέκτως (βλ. ΣΤΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 2137/2012, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, *Universale-Bau AG*, C-470/99 , σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, *Santex SpA*, C-327/00 , σκέψεις 32 έως 66).

39. Επειδή η αρχή της ισότητας (βλ.ΣΤΕ 935/2017) που συνιστά συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή (άρθρο 4 και 20 Συντ. και 6 ΕΣΔΑ) και η αρχή της αμεροληψίας, που δέον είναι να διέπει την κρίση των κρίση των

διοικητικών οργάνων, επιβάλλουν την ομοιόμορφη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας σε όλους τους διοικούμενους.

40. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας. (C 27/15, Pippo Pizzo, ECLI:EU:C:2016:404 σκ.51).

41. Επειδή η προσέγγιση της προβληματικής της δυνατότητας διόρθωσης, συμπλήρωσης, διευκρίνισης, κλπ. των προσφορών διέπεται από μια περιπτωσιολογική νομολογία του ΔΕΕ, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια του τελευταίου να ισορροπήσει ανάμεσα στην τήρηση των θεμελιωδών αρχών της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, από τη μια μεριά, και της σκοπιμότητας να δοθεί στις αναθέτουσες αρχές η δυνατότητα να πετύχουν, τη βέλτιστη λύση για την ικανοποίηση των δημοσίων αναγκών σε αγαθά και υπηρεσίες, από την άλλη (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, *Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο. Σχετικές διατάξεις – Νομολογία*, Εκδ. Σάκκουλα, 2018, σελ. 953, Ε. Βλάχου). Εν προκειμένω, από τη νομολογία του ΔΕΕ προκύπτει η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να τροποποιήσει, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθέσεως, το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι τεχνικές προδιαγραφές καθώς και τα κριτήρια αναθέσεως, και στους οποίους έχουν καλόπιστα στηριχθεί οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες για να αποφασίσουν εάν θα υποβάλουν προσφορά ή εάν, αντιθέτως, δεν θα λάβουν μέρος στη διαδικασία συνάψεως της σχετικής συμβάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 10ης Μαΐου 2012, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, C 368/10, EU:C:2012:284, σκέψη 55, και της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψεις 27 έως 29). Πάντως, από τα ανωτέρω δεν συνάγεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων μετά

τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού θα ήταν, καταρχήν και σε κάθε περίπτωση, μη επιτρεπόμενη. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή έχει κατ' εξαίρεση τη δυνατότητα διορθώσεως ή συμπληρώσεως των δεδομένων της συγγραφής υποχρεώσεων των οποίων απαιτείται η απλή διευκρίνισή τους ή προς τον σκοπό της διορθώσεως πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, υπό την επιφύλαξη ότι ενημερώνει σχετικά το σύνολο των προσφερόντων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40). Πρέπει επίσης να επιτρέπεται στην ως άνω αναθέτουσα αρχή να προβαίνει σε ορισμένες τροποποιήσεις της συγγραφής υποχρεώσεων, ιδίως όσον αφορά τους όρους και τις λεπτομέρειες της ομαδοποίησης των επαγγελματικών ικανοτήτων, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως καθώς και της υποχρεώσεως διαφάνειας. Η απαίτηση αυτή σημαίνει, πρώτον, ότι οι σχετικές τροποποιήσεις, καίτοι μπορεί να είναι σημαντικές, δεν πρέπει να είναι τόσο ουσιώδεις ώστε θα είχαν προσελκύσει δυνητικούς προσφέροντες οι οποίοι, σε περίπτωση που δεν υφίσταντο οι τροποποιήσεις αυτές, δεν θα ήταν σε θέση να υποβάλουν προσφορά. Τούτο θα ίσχυε πιθανώς, μεταξύ άλλων, οσάκις οι τροποποιήσεις καθιστούν τη σύμβαση αισθητά διαφορετική, ως εκ της φύσεώς της, από τη σύμβαση όπως αυτή είχε οριστεί αρχικώς. Δεύτερον, η εν λόγω απαίτηση συνεπάγεται ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να αποτελούν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας, κατά τρόπον ώστε να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια δυνητικούς προσφέροντες η δυνατότητα να λάβουν γνώση των τροποποιήσεων αυτών υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και κατά το ίδιο χρονικό σημείο. Τρίτον, η ίδια απαίτηση προϋποθέτει επιπροσθέτως, αφενός, ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει να έχουν επέλθει πριν από την εκ μέρους των προσφερόντων υποβολή των προσφορών, και, αφετέρου, ότι η προθεσμία για την υποβολή των εν λόγω προσφορών πρέπει να παρατείνεται όταν οι τροποποιήσεις αυτές είναι σημαντικές, ότι η διάρκεια της παρατάσεως αυτής πρέπει να αποτελεί συνάρτηση της σπουδαιότητας των εν λόγω τροποποιήσεων και ότι η εν λόγω διάρκεια πρέπει να είναι επαρκής ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς η δυνατότητα να προσαρμόσουν συνακολούθως την

Αριθμός απόφασης: 662/2018

προσφορά τους (C-298/15, «Borta» UAB, ECLI:EU:C:2017:266 σκ.70-76 αλλά και προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως E. Sharpston σχετικά με την εν λόγω υπόθεση) .

42. Επειδή, επομένως, κατά γενική αρχή του δικαίου που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, δεν επιτρέπεται η μετά τη διενέργεια (ή κατά τη διάρκεια) διαγωνισμού τροποποίηση των όρων της διακηρύξεως που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που τον διέπει και η βάσει των νέων όρων αξιολόγηση ή αποκλεισμός των προσφορών που ήδη υποβλήθηκαν (πρβλ σχετ. Ε.Α. 179/2009 σκ.5). Αποκλεισμός τεχνικής προσφοράς προβλέπεται μόνο στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίτατους όρους της διακήρυξης, ως τέτοιοι δε θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές (ΣΤΕ 1968/2013, ΣΤΕ 82/2014, Ε.Α. ΣΤΕ 1740/2004, 93,316,563/2006) εκτός εάν ορισμένες είναι σύμφωνα με τη διακήρυξη προαιρετικές (ΣΤΕ ΕΑ 192/2012, 291/2011, ΕΣ Τμ. Μείζ.-Επταμ. 2446/2012, Γνωμ. ΝΣΚ 521/2011).

43. Επειδή, με βάση τους όρους της διακήρυξης (βλ. σκεπτ. 33), όπου η πλήρωσή τους εν γένει επισημαίνεται ως απαίτηση, καθίσταται σαφές ότι το σύνολο αυτών καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές συνιστούν απαραίτατους όρους της διακήρυξης (βλ. για τη δεσμευτικότητα των τεχνικών προδιαγραφών απόφαση ΔΕΕ της 5ης Δεκεμβρίου 2013, C-561/12 Nordecon AS, Ramboll Eesti AS κατά Rahandusministeerium).

44. Επειδή όσον αφορά τον πρώτο προβαλλόμενο λόγο, που αφορά το αντίγραφο ποινικού μητρώου (γενικής χρήσης) του, δέον ειπείν ότι σχετικά με τις παραβάσεις στις οποίες αναφέρεται η προσφεύγουσα ως «εργατικού δικαίου» εμφανίζεται στο προσκομισθέν δικαιολογητικό μεταξύ άλλων *«Απόφαση του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Πατρών 8170/9-11-1974 (Ερήμην) Παράβαση νόμου για τις ασφαλιστικές εισφορές. Μη έγκαιρη καταβολή εργοδοτικών και εργατικών εισφορών ΙΚΑ με ελαφρυντικά. Κύρια ποινή: Φυλάκιση 15 ημέρες»*.

45. Επειδή το άρθρο 576 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας με τίτλο «Αντίγραφα ποινικού μητρώου» και το άρθρο 578 αντίστοιχα με τίτλο «Καταστροφή δελτίων ποινικού μητρώου» προβλέπουν τα εξής : *«1. Οι υπηρεσίες που τηρούν ποινικό μητρώο εκδίδουν από αυτό δύο τύπους*

αντιγράφων : α) το αντίγραφο δικαστικής χρήσης, β) το αντίγραφο γενικής χρήσης.

2. [...]

3. Στο αντίγραφο γενικής χρήσης καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εκτός από εκείνα: α) που αναγράφουν χρηματική ποινή ή ποινή φυλάκισης έως έξι μήνες, μετά την πάροδο τριών ετών, β) που αναγράφουν ποινή φυλάκισης πέραν των έξι μηνών ή ποινή περιορισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα, μετά την πάροδο οκτώ ετών, γ) που αναγράφουν κάθειρξη, μετά την πάροδο είκοσι ετών.

4. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου αρχίζουν από την απότιση της ποινής. Αν επήλθε μεταγενέστερη καταδίκη για πλημμέλημα ή κακούργημα, οι προθεσμίες αυτές αρχίζουν από την απότιση της νέας ποινής.

5. Η ποινή θεωρείται ότι αποτίθηκε και όταν: α) μετατράπηκε σε χρηματική, από την ημέρα καταβολής του ποσού της μετατροπής, β) χαρίστηκε, από την έκδοση του οικείου προεδρικού διατάγματος, γ) χορηγήθηκε απόλυση, από την επιτυχή πάροδο του χρόνου δοκιμασίας.

6. Αν η καταδικαστική απόφαση δεν εκτελέστηκε, οι πιο πάνω προθεσμίες αρχίζουν από την παραγραφή της.

7. Κατ' εξαίρεση, όταν πρόκειται για πρώτη καταδίκη ή για καταδίκη που αφορά α) έγκλημα από αμέλεια ή β) έγκλημα με δόλο, για το οποίο ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή, οι προθεσμίες που προβλέπουν τα εδάφια α έως και γ της παραγρ. 3 του άρθρου αυτού μπορούν να συντημηθούν στο μισό, με διάταξη του αρμόδιου κατά το άρθρο 580 του Κ.Π.Δ. εισαγγελέα πλημμελειοδικών, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου. Η σύντημηση παρέχεται, αν υπάρχει προσδοκία έντιμου βίου στο μέλλον.

8. Αν μαζί με την ποινή τη στερητική της ελευθερίας έχουν επιβληθεί παρεπόμενες ποινές ή μέτρα ασφάλειας, δεν καταχωρίζονται στο αντίγραφο γενικής χρήσης στις περιπτώσεις που η κύρια ποινή δεν καταχωρίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3.

9. Ο αρμόδιος για την έκδοση του ποινικού μητρώου υπάλληλος οφείλει να αναγράφει στο τριπλότυπο καταβολής της ποινής που έχει μετατραπεί σε χρηματική τα στοιχεία ταυτότητας και τον τόπο και ημερομηνία γέννησης του καταδικασμένου. Αντίγραφο του τριπλότυπου αυτού αποστέλλεται, στο γραμματέα ποινικού μητρώου του τόπου γέννησης του καταδικασμένου, καθώς και στην υπηρεσία που τηρεί το Γενικό Ποινικό Μητρώο. Σε περίπτωση αποφυλάκισης καταδίκου ο διευθυντής των φυλακών οφείλει να ενημερώνει για την αποφυλάκιση αυτήν το γραμματέα ποινικού μητρώου του τόπου γέννησης του αποφυλακιζόμενου, καθώς και την υπηρεσία που τηρεί το Γενικό Ποινικό Μητρώο». ... "Άρθρο 578. ΚΠΔ. 1. Τα δελτία ποινικού μητρώου παύουν να ισχύουν και αποκλείεται η χρησιμοποίησή τους για οποιοδήποτε σκοπό στις ακόλουθες μόνο περιπτώσεις: α) όταν το πρόσωπο το οποίο αφορά η εγγραφή πεθάνει ή συμπληρώσει το 80ό έτος της ηλικίας του.

γ) Όταν η απόφαση, για την οποία έχει συνταχθεί δελτίο ποινικού μητρώου, ακυρωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή η πράξη αμνηστευθεί ή απνεμηθεί χάρη με ολική άρση των συνεπειών κατ' άρθρο 47 παρ. 2 του Συντάγματος ή με ρητή διάταξη μεταγενέστερου νόμου, η πράξη παύει να είναι αξιόποινη.

δ) Αν με την καταδικαστική απόφαση για την οποία έχει συνταχθεί δελτίο ποινικού μητρώου χορηγήθηκε αναστολή εκτέλεσης της ποινής, σύμφωνα με το άρθρο 99 του ποινικού κώδικα, μετά την πάροδο πέντε ετών από τη λήξη του χρονικού διαστήματος της αναστολής, εφ' όσον η αναστολή δεν έχει αρθεί ή ανακληθεί.

ε) Αν το δελτίο έχει συνταχθεί μετά από απόφαση που επιβάλλει σε ανήλικο ποινή περιορισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα, πέντε έτη μετά την απότιση της ποινής με οποιοδήποτε τρόπο, εφ' όσον ο ελάχιστος χρόνος περιορισμού που έχει επιβληθεί δεν υπερβαίνει το έτος, και οκτώ έτη αν υπερβαίνει το έτος, εκτός αν στο διάστημα αυτό επέλθει νέα καταδίκη. Σε περίπτωση απόλυσης υπό όρους από το σωφρονιστικό κατάστημα, η πιο πάνω πενταετία ή οκταετία αρχίζει από τη συμπλήρωση του χρόνου δοκιμασίας.

στ) Αν με την καταδικαστική απόφαση επιβλήθηκε χρηματική ποινή ή ποινή φυλάκισης μέχρι ένα μήνα, για αδίκημα εκ δόλου ή δύο μήνες για αδίκημα εξ αμελείας, μετά την πάροδο δέκα ετών από την απότιση της ποινής με οποιοδήποτε τρόπο, εφ' όσον ο υπαίτιος δεν έχει καταδικαστεί πάλι για κακούργημα ή πλημμέλημα.2. Οι υπηρεσίες που τηρούν ποινικό μητρώο, προβαίνουν κάθε έξι μήνες σε εκκαθάρισή του από τα δελτία που παύουν να ισχύουν σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Μετά την εξάμηνη περιοδική εκκαθάριση είτε καταστρέφονται τα ανίσχυρα δελτία είτε, στην περίπτωση εφαρμογής μηχανογραφικού συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 573 παρ. 1 εδ. ε, διαγράφεται από τη μνήμη του ηλεκτρονικού υπολογιστή η ανίσχυρη εγγραφή.

3. Στις περιπτώσεις των εδαφίων α' έως και γ' της παραγράφου 1 τα δελτία ποινικού μητρώου καταστρέφονται αμέσως μόλις διαπιστωθεί συνδρομή του σχετικού λόγου. Στις περιπτώσεις των εδαφίων δ' έως και στ' της ίδιας παραγράφου, τα δελτία ποινικού μητρώου καταστρέφονται κατά την πρώτη περιοδική εκκαθάριση μετά τη διαπίστωση της συνδρομής του σχετικού λόγου. Η καταστροφή διατάσσεται με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα».

46. Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 580 ΚΠΔ (όπως αυτό αντικ. με άρθρο 13 Ν. 1805/1988), κάθε αμφισβήτηση, σχετική με τις διατάξεις του νόμου αυτού, επιλύεται με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου της γέννησης του ενδιαφερομένου και όταν πρόκειται για πρόσωπα που γεννήθηκαν στο εξωτερικό, του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί, μέσα σε ένα μήνα, από την επίδοση σε αυτόν της παραπάνω διάταξης, να προσφύγει στο οικείο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών, που αποφαινεται αμετάκλητα. Μετά την έναρξη της λειτουργίας της υπηρεσίας Γενικού Ποινικού Μητρώου, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών του τόπου γέννησης του προσώπου, που αφορά το δελτίο ποινικού μητρώου, διαβιβάζει στην υπηρεσία Γενικού Ποινικού Μητρώου, κάθε διάταξη ή βούλευμα, που εκδίδεται ύστερα από αμφισβήτηση ή αίτηση διόρθωσης εσφαλμένης εγγραφής στο δελτίο ποινικού μητρώου. Ως "αμφισβήτηση", υπό την έννοια της διατάξεως του άρθρου 580παρ. 1 ΚΠΔ, νοείται, μεταξύ άλλων, κάθε παράπονο του αιτούντος, που αναφέρεται στην

έγγραφο ορισμένης καταδίκης, ως κακώς περιληφθείσας στο ποινικό μητρώο του (βλ. Γνωμ. ΕισΑΠ 3/12-6-1990 ΠΧρ ΜΑ`1061, Γνωμ. ΕισΑΠ 44/1951 ΠΧρ Α`385, Διάτ. ΕισΠλημ Σερρών 4986/27-11-1979 ΠΧρ Λ` 179, Διάτ. ΕισΠλημ Πειραιώς 45/1967 ΠΧρ 12`637, Διάτ. ΕισΠλημ Χαλκίδας 2/1967 ΠΧρ ΙΖ-318, Διάτ. ΕισΠλημ Πρέβεζας 119/1978 ΠΧρ ΚΗ`652).

47. Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 114 ΠΚ, οι ποινές που επιβλήθηκαν αμετακλήτως, αν έμειναν ανεκτέλεστες, παραγράφονται, α)..... β)..... γ) η φυλάκιση ή χρηματική ποινή και ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων (άρθρο 54), μετά δέκα έτη,, ενώ, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 115 ΠΚ, η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα που η απόφαση έγινε αμετάκλητη.

48. Επειδή, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 546 παρ.2 ΚΠΔ, αμετάκλητη είναι η απόφαση, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται ένδικο μέσο ή δεν ασκήθηκε, μέσα στη νόμιμη προθεσμία το επιτρεπόμενο ένδικο μέσο ή ασκήθηκε εμπρόθεσμα και απορρίφθηκε. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 462 ΚΠΔ, τα ένδικα μέσα που προβλέπονται στην ποινική διαδικασία, κατά των βουλευμάτων και των αποφάσεων, εκτός από όσα ορίζονται με ειδικές διατάξεις του Κώδικα, είναι α) η έφεση και β) η αίτηση για αναίρεση, ενώ, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 463 ΚΠΔ, ένδικο μέσο μπορεί να ασκήσει μόνο εκείνος, που ο νόμος του δίνει ρητά αυτό το δικαίωμα, όμως, σε κάθε περίπτωση, είναι απαραίτητο ο δικαιούμενος να έχει συμφέρον για την άσκηση του ενδίκου μέσου.

Επί των ερήμην καταδικαστικών αποφάσεων, αφετηρία της προθεσμίας ασκήσεως ενδίκων μέσων, αποτελεί η επίδοση της καταδικαστικής αποφάσεως, στον καταδικασθέντα (άρθρο 473§1 ΚΠΔ). Έτσι, προκειμένου να διαπιστωθεί η παρέλευση ή μη της δεκαετούς προθεσμίας παραγραφής της ποινής φυλακίσεως, από της οποίας άρχεται η οκταετής προθεσμία του άρθρου 576 παρ.3 περ. α` ΚΠΔ, είναι απαραίτητη η γνώση της ημερομηνίας επίδοσης της καταδικαστικής απόφασης, στον καταδικασθέντα, απορρέουσα, από αντίγραφο του σχετικού αποδεικτικού επίδοσης αυτής ή ανεξάρτητα, από την ανωτέρω επίδοση και τη γνώση αυτής η πιστοποίηση της παραγραφής της ανωτέρω ποινής, με Διάταξη του Εισαγγελέα του Δικαστηρίου, που την εξέδωσε, ο οποίος είναι επιφορτισμένος

Αριθμός απόφασης: 662/2018

με την εκτέλεση αυτής, διαφορετικά, δηλαδή, σε περίπτωση, κατά την οποία δεν πιστοποιούνται, κατά τον ανωτέρω τρόπο, οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις, οι ανωτέρω καταδικαστικές αποφάσεις εξακολουθούν να καταχωρούνται στα αντίγραφα δελτίων ποινικού μητρώου γενικής χρήσης. Σε περίπτωση, δε, κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος αντιλέγει με την ανωτέρω καταχώρηση, τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να αναζητούνται και να επισυνάπτονται τα πιστοποιούντα αυτά έγγραφα, επιμέλεια του ενδιαφερομένου, έτσι ώστε να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της βασιμότητας των σχετικών με αυτά, ισχυρισμών (βλ. Εγκύκλιο ΕισΠρωτ Πειραιώς 3250/1-3-2002 ΑρΧΝ 2002-710).

49. Επειδή, από τα ως άνω συνάγεται ότι καταρχήν δεν είναι αυταπόδεικτος – αν και εύλογος - ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής περί παραγεγραμμένων αδικημάτων, τα οποία σε κάθε περίπτωση δύνανται να μην εμφανίζονται στο αντίγραφο ποινικού μητρώου με διάταξη του Εισαγγελέα και ως προκύπτει από τα ως άνω εκτεθέντα με μέριμνα του ενδιαφερομένου (βλ. Πλημμ.Αθ. 809/2006).

50. Επειδή, ο αναγραφόμενος στο επίμαχο αντίγραφο ποινικού μητρώου αποφάσεις είναι αμετάκλητες και επομένως παράγουν καταρχήν δεδουλευμένο κατ' άρθρο 57 και 574 παρ. 2 ΚΠΔ (βλ. ΓΝΜ 423/2006 ΝΣΚ).

51. Επειδή, έχει κριθεί (ΣτΕ (ΑΣΦ) 819/2007) ότι η αναθέτουσα αρχή δεσμεύεται από το περιεχόμενο του χορηγηθέντος από την αρμόδια Εισαγγελία Πρωτοδικών αντιγράφου ποινικού μητρώου και δεν δύναται να ελέγξει παρεμπιπτόντως τη νομιμότητα του, και συνεπώς, το λαμβάνει υπόψη ανεξαρτήτως εάν θα έπρεπε ή όχι να αναγράφεται σε αυτό συγκεκριμένη καταδικαστική απόφαση (πρβλ. Ε.Α. 446/2006, 1030/2005).

52. Επειδή, ωστόσο, με βάση τα ρητώς οριζόμενα στους οικείους όρους της διακήρυξης (σκεπτ. 33) το υπό εξέταση ποινικό μητρώο δεν περιλαμβάνει ένα από τα περιοριστικώς αναφερόμενα στην παρ. 2.2.3.1, αδικήματα, γεγονός που, κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, θα υπαγόρευε τον υποχρεωτικό αποκλεισμό του υποψηφίου.

53. Επειδή, όσον αφορά, τις προϋποθέσεις της παρ. 2.2.3.2. της διακήρυξης που, μεταξύ άλλων, αναφέρονται στη συνέπεια ως προς την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών κρίσιμη, εν προκειμένω, είναι η διάταξη της

επόμενης παραγράφου 2.2.3.3. α) που εισάγει διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να κρίνει κατά πόσο ο αποκλεισμός του υποψηφίου κατά περίπτωση είναι δυσανάλογος με βάση την *ad hoc* υπαχθείσα κατάσταση του εν θέματι υποψηφίου εμπίπτουσα στην παρ. 2.2.3.2.

54. Επειδή, περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι διακριτική ευχέρεια ή εξουσία υπάρχει, όταν οι κανόνες που καθορίζουν την αρμοδιότητα δεν προκαθορίζουν ακριβώς την ενέργεια του διοικητικού οργάνου αλλά του αφήνουν περιθώριο δράσης. Ειδικότερα, η αρμοδιότητα έχει χαρακτήρα διακριτικής ευχέρειας όταν, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, το σχετικό όργανο: α) μπορεί, αλλά δεν έχει υποχρέωση να εκδώσει τη διοικητική πράξη ή β) πρέπει να εκδώσει την πράξη, μπορεί όμως να καθορίζει κατά την κρίση του το χρονικό σημείο έκδοσής της ή γ) μπορεί να επιλέξει μεταξύ περισσοτέρων ρυθμίσεων τις οποίες επιτρέπει η εφαρμογή των διατάξεων αυτών (βλ. Επαμεινώνδα Π. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τόμ. 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 15η έκδοση, αριθμ. 149, σελ. 139).

55. Επειδή, κατά διακριτική της ευχέρεια η οποία ελέγχεται μόνο στα ακραία όριά της, που καθορίζονται: α) από το λογικό, κατά την κοινή πείρα και αντίληψη, περιεχόμενο της αόριστης αξιολογικής έννοιας σε συνδυασμό με την ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης περίπτωσης σε συνδυασμό προς τον επιδιωκόμενο από τον κανόνα αυτό σκοπό δημοσίου συμφέροντος, β) από την ισότητα κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας, δηλαδή, την ίση κρίση ομοειδών νομικών και πραγματικών καταστάσεων γ) από την αρχή της χρηστής διοίκησης και δ) από την αρχή της αναλογικότητας ή της αναλογίας, σύμφωνα με την οποία το επαχθές μέτρο που επιβάλλεται στον διοικούμενο με τη διοικητική πράξη πρέπει να είναι αναγκαίο, πρόσφορο και ανάλογο προς το εξυπηρετούμενο δημόσιο συμφέρον ή ιδιωτικό προστατευόμενο συμφέρον στο πλαίσιο του σκοπού που επιδιώκει ο νόμος (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., 2010, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 514).

56. Επειδή, επομένως, καθ' ερμηνεία του σχετικού ισχυρισμού της αναθέτουσας αρχής, το γεγονός ότι η επίμαχη καταδικαστική απόφαση, αφορώσα σε μη πληρωμή ασφαλιστικών εισφορών, είναι παλαιότερη των 40

ετών - ανεξαρτήτως κατά περίπτωση απόδειξης ή τεκμηρίου παραγραφής της ποινής- συνιστά ευλόγως κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, σε συνδυασμό με την βαρύτητα των αδικήματος, κριτήριο ως προς τη διαμόρφωση της σχετικής κρίσης της αναθέτουσας αρχής περί δυνητικού μη αποκλεισμού του υποψηφίου στα πλαίσια ενάσκησης της διακριτικής της ευχέρειας με βάση την αρχή της αναλογικότητας. Επομένως, καθίσταται σαφές ότι η αναθέτουσα αρχή, μην απορρίπτοντας τον οικονομικό φορέα με διακριτικό τίτλο «.....» για τον συγκεκριμένο λόγο δεν υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής της ευχέρειας.

57. Επειδή, όσον αφορά τις υγειονομικές παραβάσεις, που επικαλείται η προσφεύγουσα στον αυτό προβαλλόμενο λόγο, επισημαίνεται ότι κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στην οικεία διακήρυξη, εάν ληφθούν υπόψη οι εν θέματι παραβάσεις ως επαγγελματικό παράπτωμα, συνιστούν λόγο αποκλεισμού ΜΟΝΟ εφόσον έχουν ως κύρωση τον αποκλεισμό από τη συμμετοχή σε διαγωνιστική διαδικασία καταλαμβάνοντας και την προκείμενη. Επομένως, ο εν θέματι προβαλλόμενος λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

58. Επειδή ως δεύτερο προβαλλόμενο λόγο αναφέρει αυτολεξεί η προσφεύγουσα τα εξής: *«Επιπροσθέτως αναφορικά με τις εργατικές παραβάσεις έχει υποβληθεί Υπεύθυνη Δήλωση, ότι δεν έχει επιβληθεί η δεύτερη κύρωση από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του ΣΕΠΕ και του ΙΚΑ ΕΤΑΜ. Σε αυτή την περίπτωση, σύμφωνα με τον ΣΕΠΕ, επειδή δεν χορηγεί αντίστοιχο πιστοποιητικό, θα έπρεπε να υποβάλει ένορκη βεβαίωση και όχι Υπ. Δήλωση».*

59. Επειδή, όσον αφορά τους προβλεπόμενους στο οικείο κανονιστικό πλαίσιο λόγους (άρθρο 2.2.3. διακήρυξης με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού») ο ως άνω προβαλλόμενος εμπίπτει στην παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας, που αναφέρεται στην παρ. 2.2.3.4. α) ως εξής *« Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016.».*

60. Επειδή στο άρθρο 2.2.8.2. με τίτλο «Αποδεικτικά μέσα» ως προς την απόδειξη της ως άνω προϋπόθεσης αναφέρει στην τέταρτη παρ. του β)

εδαφίου «Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4. υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους – μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας εγκατάστασής του ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού».

61. Επειδή, δεν γεννάται αμφιβολία ότι ο σχετικός όρος της διακήρυξης, που προβλέπει τον τρόπο απόδειξης της μη πλήρωσης λόγων αποκλεισμού, επιβάλλει την προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης και όχι ένορκης βεβαίωσης ως αβασίμως διατείνεται η προσφεύγουσα. Εξάλλου, η απαίτηση που όλως αορίστως αναφέρει η προσφεύγουσα, δεν βρίσκει έρεισμα σε ρητό όρο της διακήρυξης. Επομένως, ο συγκεκριμένος λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

62. Επειδή ως τρίτο και τέταρτο λόγο ακύρωσης της προσβαλλόμενης η προσφεύγουσα αναφέρει τα εξής: «3) Η υποβληθείσα ασφαλιστική ενημερότητα (ΕΦΚΑ-ΙΚΑ) δεν έχει εκδοθεί για την συμμετοχή σε διαγωνισμούς του δημοσίου - ΟΤΑ.

4) Δεν έχουν υποβληθεί ασφαλιστικές ενημερότητες, ούτε κατάσταση προσωπικού, για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ»

63. Επειδή τω όντι ο με διακριτικό τίτλο «.....» υπέβαλε με την προσφορά του την με αριθμό πρωτ. 56780/ 7-2-2018 βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας ΕΦΚΑ «για την είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, συμπεριλαμβανομένων και των εξαγωγικών επιτοκίων (άρθρα 39 παρ. 7 του Ν. 2065/92 και 59 Ν. 2676/99) με τον όρο της παρακράτησης ποσού ΜΗΔΕΝ (0,00) € από κάθε ποσό που θα του /της καταβληθεί».

64. Επειδή, περαιτέρω, δεν προκύπτει από την κείμενη νομοθεσία (βλ. και προγενέστερη Εγκύκλιο 45/7.5.2001 του ΙΚΑ, παρ. 11.5 σε συνδυασμό με Εγκύκλιο Φ. 21/116 της 4-7-2000 του τότε Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΦΕΚ Β' 839/2000) όπου αναφέρονταν μεταξύ άλλων τα απαραίτητα αναγραφόμενα στοιχεία του πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας) ότι διαφοροποιείται η έννοια του «ασφαλιστικά ενήμερος» σε σχέση με τον σκοπό έκδοσης της εν λόγω ενημερότητας κι

επομένως, καταρχήν φαίνεται να καλύπτεται η απαίτηση του νόμου και της διακήρυξης ως έχει περί οικονομικού φορέα ασφαλιστικά ενήμερου, ενώ δεν προκύπτει από κάποια διάταξη, ότι συνιστά υποχρεωτικό αναγραφόμενο στοιχείο της ασφαλιστικής ενημερότητας του οικονομικού φορέα ο σκοπός έκδοσης αυτής.

65. Επειδή, επομένως, η προσήκουσα υποβολή του πιστοποιητικού – εφόσον κατά τεκμήριο είναι έγκυρο και δοθέντος ότι δεν αμφισβητήθηκε η εγκυρότητά του - εξαρτάται από την εφαρμογή της αρχής της τυπικότητας, υπό την έννοια της τήρησης ενδεχόμενης ρητής πρόβλεψης της διακήρυξης περί υποβολής πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας που προορίζεται για δημοπρασίες.

66. Επειδή, ωστόσο, τέτοια ρητή πρόβλεψη δεν υφίσταται στην επίμαχη διακήρυξη. Επομένως, σε κάθε περίπτωση, ο εν θέματι (3^{ος}) προβαλλόμενος λόγος της προσφεύγουσας είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

67. Επειδή έχει κριθεί κατά προγενέστερο νομικό καθεστώς- ως προς το κρίσιμο νομικό ζήτημα, το οποίο εν προκειμένω, δεν εμφανίζεται να διαφοροποιείται κατά τον ισχύον καθεστώς - ότι κατά την έννοια των σχετικών διατάξεων και της διακηρύξεως του διαγωνισμού, για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτείται η υποβολή, μετά της προσφοράς, πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας της ίδιας της εταιρείας (του νομικού προσώπου) για το απασχολούμενο σε αυτήν προσωπικό ως τούτο εμφανίζεται στην σχετική κατάσταση προσωπικού (πρβλ ΕΑ 326/03), συμπεριλαμβανομένων και των εκ των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου τυχόν εργαζομένων με οιαδήποτε σχέση στην ανωτέρω εταιρεία (βλ. ΣτΕ (ΑΣΦ) 71/2011, 752/2007, ΣτΕ1607/2004, πρβλ. Ε.Α. 547/2008, 981/2007, 760, 846/2006, 593, 794/2003, ΣΕ 1607/2004, 2454/2009 κ.α.) ενώ είναι διάφορο το ζήτημα όταν η διακήρυξη με ρητή πρόβλεψη, η οποία δεν έχει επικαίρως αμφισβητηθεί, απαιτεί επιπροσθέτως και την προσκόμιση ασφαλιστικής ενημερότητας των τυχόν αυτοτελώς ασφαλιζόμενων (αυτοαπασχολούμενων) μελών της Διοίκησης ή εταίρων (βλ. ΣτΕ 4099/2010). Ειδικότερα, είχε κριθεί με το προϊσχύον καθεστώς, ότι απαιτείται πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας ως προς την ασφάλιση των μελών του ΔΣ ως εν γένει των μελών διοίκησης κεφαλαιουχικής εταιρείας μόνο αν απασχολούνται με

Αριθμός απόφασης: 662/2018

εξαρτημένη εργασία. Δεν περιλαμβάνονταν οι απλοί μέτοχοι ή ανεξάρτητοι επιχειρηματίες ως υπεργολάβοι (ΕΑ 865/05). Περαιτέρω, μη νόμιμος είχε κριθεί αποκλεισμός οικονομικού φορέα λόγω μη προσκόμισης πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας για τα μέλη ΔΣ, καθόσον τέτοια υποχρέωση δεν είχε επιβληθεί και από τη διακήρυξη (ΣΤΕ ΕΑ 326/03, 794/93 και 856/05, βλ. Δημ. Σολδάτος, *Οι προμήθειες του Δημοσίου Τομέα*, Εκδόσεις Μ. Δημόπουλου, Θεσσαλονίκη, 2008, σελ. 92).

68. Επειδή καθίσταται σαφές από την διατύπωση του Ν. 4412/2016, ως έχει περιέλθει και στο οικείο κείμενο της διακήρυξης, ότι η προσαγωγή πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας ως στοιχείου καταλληλότητας του υποψηφίου, που προβλέπεται από την οδηγία 2014/24/ΕΕ ως υποχρεωτικός λόγος αποκλεισμού, αφορά την απόδειξη ότι έχουν καταβληθεί οι εργοδοτικές εισφορές που οφείλονται από τον υποψήφιο στα διάφορα ταμεία και φορείς κοινωνικής ασφάλισης (Δημ. Γ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, β' έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 462).

69. Επειδή, συνάγεται από την κείμενη ασφαλιστική νομοθεσία ως έχει ερμηνευθεί ότι τα μέλη ΔΣ εφόσον πληρώνονται για τις εν λόγω υπηρεσίες τους ασφαλίζονται υποχρεωτικά στον ΕΦΚΑ ως μισθωτοί.

70. Επειδή ο ως άνω οικονομικός φορέας, περαιτέρω, έχει υποβάλει στην προσφορά του αντίγραφο του καταστατικού του, δυνάμει του οποίου το ΔΣ εκπροσωπεί τον (άρθρο 26), στο δε άρθρο 29 παρ. 3 αυτού αναφέρεται αυτολεξεί «*Τα μέλη του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου δεν αμείβονται. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να προβλέπεται αμοιβή του Προέδρου του διοικητικού συμβουλίου, εφόσον ο κύκλος εργασιών του ΑΣ υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ*». Επισημαίνεται, δε, ότι με βάση τα δηλωθέντα στο ΤΕΥΔ Μέρος IV Κριτήρια επιλογής, κεφάλαιο Β. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο κύκλος εργασιών του τελευταίου έτους υπολείπεται των 10.000.000 ευρώ, οπότε δεν πληρούται η προϋπόθεση για δυνητική αμοιβή του Προέδρου του ΔΣ, επί της οποίας με βάση τα ως άνω εκτεθέντα θα επιβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές. Επομένως, με βάση τα ως άνω κρίνεται ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος ο εν θέματι λόγος, καθώς σε κάθε περίπτωση τυχόν καταβληθείσες για τα μέλη ΔΣ εισφορές θα καλύπτονταν από την προσκομισθείσα ασφαλιστική ενημερότητα

Αριθμός απόφασης: 662/2018

ενώ δεν απαιτείται από τους όρους της διακήρυξης η προσκόμιση κατάστασης προσωπικού, που αναφέρει, χωρίς περαιτέρω εξηγήσεις, η προσφεύγουσα, οπότε αβασίμως προβάλλεται ο συγκεκριμένος ισχυρισμός από την προσφεύγουσα. Όλως επικουρικώς, ο συγκεκριμένος προβαλλόμενος λόγος είναι απορριπτός ως αβάσιμος καθώς με βάση τα ως άνω εκτεθέντα δεν οφείλονται εισφορές για τα μέλη ΔΣ.

71. Επειδή στους προβαλλόμενους από την προσφεύγουσα λόγους 5-8 αναφέρεται αυτολεξεί το εξής : «5) Δεν έχει υποβληθεί πιστοποιητικό μη υπαγωγής σε διαδικασία εξυγίανσης.

6) Δεν έχει υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση- ένορκη βεβαίωση ή οποιοδήποτε έγγραφο αποδεικνύει την μη αναστολή εργασιών (βλ. παρ. 2.2.3.4. περίπτωση β').

7) Δεν έχει υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση - ένορκη βεβαίωση των λοιπών περιπτώσεων της παραγράφου 2.2.3.4.

8) Δεν έχει υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση - ένορκη βεβαίωση της παραγράφου 2.2.3.9».

72. Επειδή, η οικεία διακήρυξη στην παρ. 2.4.3.1. προβλέπει την προσκόμιση εντός του φακέλου δικαιολογητικών – τεχνικής προσφοράς πλέον του τυποποιημένου εντύπου υπεύθυνης δήλωσης (ΤΕΥΔ) ως (α) και των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3. ως (γ).

73. Επειδή, αντίστοιχα, ως προς τους υπό 5 και 6 προβαλλόμενους λόγους καθίσταται σαφές με βάση τα ορισθέντα στην παρ. 2.2.8.2. Β. 1. Β) (βλ. σκέπτ. 33) ότι καλύπτεται η εν θέματι απαίτηση σε περίπτωση μη έκδοσης σχετικού πιστοποιητικού από το κατά περίπτωση κράτος - μέλος από ένορκη βεβαίωση και στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση από υπεύθυνη δήλωση ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής.

74. Επειδή, εν προκειμένω, όσον αφορά την υπαγωγή σε διαδικασία εξυγίανσης, εκδίδεται σχετικό πιστοποιητικό από το οικείο Πρωτοδικείο, ως άλλωστε έχει προσκομίσει και ο έτερος προσφέρων το με αριθμό 1267/20-4-2018 πιστοποιητικό περί μη υπαγωγής σε διαδικασία εξυγίανσης του Πρωτοδικείου Πατρών. Ως εκ τούτου, προφανώς ο ισχυρισμός της

προσφεύγουσας περί μη προσκόμισης του σχετικού πιστοποιητικού είναι βάσιμος.

75. Επειδή, όσον αφορά τη «μη αναστολή δραστηριοτήτων» δυνάμει των ως άνω αναφερομένων, απαιτείται λόγω μη έκδοσης σχετικού πιστοποιητικού, η προσκόμιση ένορκης βεβαίωσης για την κάλυψη της εν θέματι απαίτησης.

76. Επειδή, η αναφορά στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής περί διαζευκτικής εφαρμογής της ένορκης βεβαίωσης και της υπεύθυνης δήλωσης προβάλλονται αβασίμως καθώς δεν βρίσκουν επαρκές έρεισμα στο «γράμμα» των οικείων διατάξεων της διακήρυξης, η δε κρίση ότι η προσκομισθείσα υπεύθυνη δήλωση γίνεται δεκτή ως επαρκής απόδειξη με βάση την αρχή της επιείκειας προβάλλεται αλυσιτελώς καθώς οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ως της χρηστής διοίκησης, της επιείκειας και, της αναλογικότητας, έχουν εφαρμογή κατά την ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι της νομικής δυνατότητας της διοίκησης να επιλέγει ανάμεσα σε διάφορες εξίσου νόμιμες λύσεις, μία απόφαση δηλαδή για το εάν, τότε και πώς της διοικητικής δράσης (Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή 2004, σ. 191). Επομένως, δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας, της χρηστής διοίκησης και της επιείκειας όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και την Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕΦΑΘ 2098/2013, ΣτΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003).Επισημαίνεται, δε, ότι εν προκειμένω, με βάση την αρχή της τυπικότητας και τη σαφή διατύπωση της οικείας κανονιστικής πράξης ιδρύεται δέσμια υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής, να ελέγξει την πλήρωση των συγκεκριμένων τυπικών υποχρεώσεων του υποψηφίου και σε περίπτωση μη προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών να απορρίψει την σχετική προσφορά.

77. Επειδή, ομοίως, προβάλλεται αλυσιτελώς και άρα απαραδέκτως από την αναθέτουσα αρχή ότι η αναπλήρωση του πιστοποιητικού με ένορκη βεβαίωση ή υπεύθυνη δήλωση που ζητείται στα έγγραφα της σύμβασης είναι δυνατή, είτε για λόγους που ανάγονται στη νομική αδυναμία έκδοσης του εν λόγω πιστοποιητικού είτε σε περίπτωση συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας (βλ. ΕΣ Τμ Μείζονος Επτ. Σύνθ. Απόφαση 4/2017), εφόσον δεν προβάλλεται

Αριθμός απόφασης: 662/2018

και προφανώς δεν αποδεικνύεται από την ίδια την αναθέτουσα ή τον οικονομικό φορέα με διακριτικό τίτλο «.....» ότι υφίσταται μία από τις δύο αναφερόμενες περιπτώσεις και ότι δεν είναι εφικτή η εφαρμογή του οικείου όρου της διακήρυξης.

78. Επειδή, τέλος, η επίκληση της ειδικής αναφοράς των προβλεπομένων στο υποβληθέν ΤΕΥΔ – αν και καταρχήν καλύπτει σε επίπεδο προκαταρκτική απόδειξης τις τιθέμενες προϋποθέσεις – δεν δύναται εν προκειμένω λόγω της σαφούς απαίτησης της σχετικής διακήρυξης να υποκαταστήσει τα ρητώς απαιτούμενα δικαιολογητικά, οπότε και η συγκεκριμένη αιτίαση προβάλλεται αλυσιτελώς.

79. Επειδή, όσον αφορά τον 7^ο προβαλλόμενο λόγο ως προς τις λοιπές περιπτώσεις της παρ. 2.2.3.4. από ενδελεχή έλεγχο του οικείου φακέλου, προκύπτει ότι δεν καλύπτεται από τις προσκομισθείσες υπεύθυνες δηλώσεις - και κυρίως την τιτλοφορούμενη υπεύθυνη δήλωση 2, που περιλαμβάνει καταρχήν τις περιπτώσεις γ και θ της ως άνω παραγράφου- το σύνολο των αναφερόμενων περιπτώσεων της παραγράφου 2.2.3.4. που συνιστούν προϋποθέσεις συμμετοχής. Επομένως, κρίνονται ως βάσιμοι οι συγκεκριμένοι προβαλλόμενοι λόγοι.

80. Επειδή, ωστόσο, ως προς τον όγδοο προβαλλόμενο λόγο, που αφορά την παρ. 2.2.3.9. προκύπτει ομοίως από τον οικείο φάκελο ότι η προσκομισθείσα υπεύθυνη δήλωση νούμερο 3 του οικονομικού φορέα με διακριτικό τίτλο «.....» περιλαμβάνει το λεκτικό «δεν έχουμε κηρυχθεί έκπτωτοι ή αποκλειστεί από κάποια άλλη Δημόσια Υπηρεσία ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή Α.Ε. του Δημοσίου Τομέα ή αποκλειστεί από διαγωνισμούς για υπηρεσίες ή προμήθειες του Ελληνικού Δημοσίου με αμετάκλητη απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης ή άλλων Υπουργείων» καλύπτει το περιεχόμενο της ως άνω παραγράφου, καθόσον δεν υπαγορεύεται από τη διακήρυξη το ακριβές κατά λέξη περιεχόμενο της απαιτούμενης υπεύθυνης δήλωσης αλλά η κατάσταση που δέον είναι να καλύπτει. Επομένως, ο εν θέματι προβαλλόμενος λόγος κρίνεται απορριπτέος ως αβάσιμος.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

81. Επειδή ως ένατο και δέκατο λόγο η προσφεύγουσα αναφέρει τα κάτωθι «9) Δεν έχει υποβληθεί ισολογισμός του 2014, ούτε έχει υποβληθεί δήλωση των αντιστοίχων κύκλων εργασιών.

10) Στο ΤΕΥΔ αναφέρεται ο κύκλος εργασιών του 2017 (μη κλειόμενη χρήση) χωρίς κάποιο αποδεικτικό φορολογικό στοιχείο αυτού.»

82. Επειδή, από το προσκομισθέν ΤΕΥΔ προκύπτει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας λαμβάνοντας υπόψη τα ρητώς προβλεπόμενα στο άρθρο 2.2.5. έχει συμπληρώσει τους κύκλους εργασιών, των τριών τελευταίων ετών, ήτοι 2015, 2016, 2017. Επομένως, αλυσιτελώς προβάλλεται ο 9ος λόγος καθόσον δεν υφίσταται επίκληση των οικονομικών στοιχείων του 2014 οπότε δεν απαιτείται προφανώς και η απόδειξή τους.

83. Επειδή, ως ορθώς αναφέρει αναθέτουσα αρχή, η τυχόν μη προσκόμιση φορολογικού στοιχείου για τον κύκλο εργασιών 2017 δεν αποτελεί *per se* λόγο αποκλεισμού, καθώς στο αρ. 2.2.8.2 Β 3 Γ εδ. β' της διακήρυξης ρητά προβλέπεται ότι «Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο».

84. Επειδή, ωστόσο, από τον έλεγχο του φακέλου προκύπτει ότι δεν έχει προσκομισθεί ουδέν έγγραφο προς απόδειξη του δηλωθέντος για το 2017 κύκλου εργασιών και συνακόλουθα της συνολικής οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας. Επομένως, καθ' ερμηνείαν του προβαλλόμενου λόγου, παρίσταται αυτός ως βάσιμος.

85. Επειδή ως ενδέκατο λόγο ακύρωσης της προσβαλλόμενης η προσφεύγουσα προβάλλει τα εξής « Τα υποβαλλόμενα ISO 22000-9001 έχουν υποβληθεί στην αγγλική γλώσσα, χωρίς επίσημη μετάφραση και χωρίς επικύρωση από δικηγόρο».

86. Επειδή, με βάση τα ορισθέντα στο Παράρτημα ΙΙ (βλ. σκεπτ. 33) της διακήρυξης απαιτείται η προσκόμιση του πιστοποιητικού ISO 22000: 2005 στα πλαίσια αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς.

87. Επειδή, στο άρθρο 2.1.4. της διακήρυξης με τίτλο «Γλώσσα» προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι «Οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε

Αριθμός απόφασης: 662/2018

αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.».

88. Επειδή στο άρθρο 2.4.6. «Απόρριψη προσφορών» προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι η αναθέτουσα απορρίπτει προσφορά «...θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης».

89. Επειδή, εν προκειμένω, ο οικονομικός φορέας με διακριτικό τίτλο «.....» έχει υποβάλει απλό αντίγραφο του με αριθμό 033741710-I22 πιστοποιητικού ISO 22000: 2005 στην αγγλική γλώσσα.

90. Επειδή με βάση τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην οικεία διακήρυξη υποσημείωση 1 της σελίδας 15 ως προς την υποβολή των εγγράφων αναφέρεται ρητώς ως (3) αναφορικά με τα απλά αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων το εξής «Γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 36 παρ. 2β) του Κώδικα Δικηγόρων (Ν. 4194/2013), καθώς και ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα πρωτότυπα όσων ιδιωτικών εγγράφων φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 4250/2014».

91. Επειδή, σε αντίθεση με τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς από την αναθέτουσα αρχή, αναφορικά με το ζήτημα της μετάφρασης κι επικύρωσης ξενόγλωσσων εγγράφων που υποβάλλονται με την προσφορά διαγωνιζομένου στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού και τη δυνατότητα θεραπείας σε περίπτωση παράλειψης, καθίσταται σαφές ότι δεν είναι δυνατή η προσφυγή στη δυνατότητα συμπλήρωσης, καθώς η μη υποβολή του εγγράφου κατά τον προσήκοντα με βάση το κανονιστικό πλαίσιο τρόπο του ισοδυναμεί με την μη νόμιμη/ έγκυρη υποβολή του (πρβλ. την με αρ. 23 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΔΔΗΣΥ, με ΑΠ 949/13-2-2018 (ΑΔΑ : Ψ3ΗΙΟΞΤΒ-Κ3Κ) η, δε, ως άνω δυνατότητα παροχής διευκρινίσεων ή/και συμπλήρωσης αφορά μόνο σε ήδη υποβληθέντα έγγραφα/δικαιολογητικά

(πρβλ. άρθρο 102 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο Ν. 4412/2016) και όχι σε υποβληθέντα μη νόμιμα κατά περιεχόμενο έγγραφα, καθώς τυχόν μεταγενέστερη συμπλήρωση, των κρίσιμων μη νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών από τον οικονομικό φορέα, θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη αντικατάστασή τους (ΔεφΑθ 319/2017, πτβλ. μεταξύ άλλων ΣΤΕ 2454/2009, ΔεφΑ 271/2011). Επομένως, η δυνατότητα συμπληρώσεων δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι η αναθέτουσα αρχή δέχεται διορθώσεις παραλείψεων, οι οποίες, κατά τις ρητές διατάξεις των εγγράφων του διαγωνισμού, πρέπει να συνεπάγονται τον αποκλεισμό του οικείου προσφέροντος (ΔΕΚ, Απόφαση της 6-11-2014, υπόθεση C-42/13, Cartiera dell' Adda SpA κτά CEM Ambiente SpA, σκ. 46). Επομένως, με βάση τα ως άνω κρίνεται ως αβάσιμος ο προβαλλόμενος λόγος της προσφεύγουσας και απορρίπτονται ως αβάσιμοι οι αντίθετοι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής.

92. Επειδή ως δωδέκατο λόγο ακύρωσης της προσβαλλόμενης πράξης η προσφεύγουσα προβάλλει τον εξής : *« Στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής δεν αναγράφεται ούτε η καταληκτική ημερομηνία του διαγωνισμού, ούτε η ημερομηνία αποσφράγισης, υποχρεωτικό πεδίο για την έγκυρη συμπλήρωση της εγγυητικής».*

93. Επειδή στο άρθρο 2.1.5. με τίτλο «Εγγυήσεις» αναφέρεται μεταξύ άλλων στο κατ' ελάχιστον περιεχόμενο των εγγυητικών επιστολών και υπό (i) *η ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.*

94. Επειδή στην παρ. 2.4.3.1. όπου αναγράφονται τα στοιχεία και δικαιολογητικά των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικής προσφοράς, αναφέρεται ρητώς υπό (β) ότι απαιτείται εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 4412/2016 και τις παραγράφους 2.1.5. και 2/2.2. της παρούσας διακήρυξης (βλ., σκεπτ. 33).

95. Επειδή, στο άρθρο 2.1.1. της διακήρυξης με τίτλο «Έγγραφα της σύμβασης» αναφέρεται αυτολεξεί *«Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης είναι τα ακόλουθα : - η παρούσα Διακήρυξη (31.2018) με τα Παραρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής...».* Επισημαίνεται, δε, ότι ως Παράρτημα V της διακήρυξης επισυνάπτεται ως υπόδειγμα (1) σχέδιο εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, που περιλαμβάνει και πεδίο για την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.

96. Επειδή έχει υποστηριχθεί ότι πλημμέλειες της εγγυητικής επιστολής είναι ουσιώδεις, όταν από το περιεχόμενό της καταλείπονται αμφιβολίες σχετικά με την έκταση της δέσμευσης του εγγυητή. Έτσι, εφόσον απαιτήθηκε από τα έγγραφα της σύμβασης η εγγυητική επιστολή να έχει συγκεκριμένη προθεσμία ισχύος, η αναγραφή της στο σώμα της εγγυητικής αποτελεί στοιχείο του κύρους της άλλως τυπική προϋπόθεση για τη συμμετοχή προμηθευτή και δε δύναται να θεωρηθεί έλλειψη «επουσιώδους τυπικής προϋπόθεσης» της προσφοράς (ΣτΕ 1400/2007).

97. Επειδή *de minimis* πλημμέλειες της εγγυητικής επιστολής δύνανται να συμπληρωθούν/διορθωθούν υπό τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, τηρουμένης της αρχής του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και της χρηστής διοίκησης (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, *Δημόσιες Συμβάσεις, Ερμηνεία κατ' άρθρον, Σχετικές διατάξεις – Νομολογία*, Τόμος Ι, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2018, σελ. 657-658).

98. Επειδή, ωστόσο εν προκειμένω, το μεν άρθρο 2.1.5. της διακήρυξης αναφέρεται στην αναγραφή της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού ενώ στην παρ. 2.4.3.1. παραπέμπει και στο άρθρο 72 του Ν. 4412/2016, το οποίο ήδη με την παρ. 5 του άρθρου 107 του Ν. 4497/2017 τροποποιήθηκε και εντάχθηκε στα στοιχεία που περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον οι εγγυητικές επιστολές, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών/αιτήσεων συμμετοχής (αντί της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, που είχε τεθεί στην αρχική διατύπωση της σχετικής διάταξης, περ. θ' της παρ. 4 του άρθρου 72 του Ν. 4412/2016).

99. Επειδή τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

1111, Εφ.Θεσ. 501/87, *ΕΔημ.Εργ.* 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, έκδοση θ', Σάκκουλας, σελ. 776). Επομένως, απαραδέκτως προβάλλεται ο εν θέματι λόγος ακύρωσης της προσβαλλόμενης και όλως επικουρικώς αβασίμως, καθόσον μάλιστα ερείδεται στο «γράμμα» του Νόμου και όχι στη διατύπωση του οικείου 2.1.5. όρου της διακήρυξης.

100. Επειδή ως δέκατο τρίτο προβαλλόμενο λόγο αναφέρει αυτολεξεί η προσφεύγουσα ότι «*Οι τεχνικές προδιαγραφές δεν διαθέτουν ηλεκτρονική υπογραφή, όπως απαιτείται από τους ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς*».

101. Επειδή με βάση το οικείο κανονιστικό πλαίσιο συμπεριλαμβανομένου της ειδικής αναφοράς στην παρ. 2.4.2.4. (βλ. σκεπτ. 33) τω όντι απαιτείται ψηφιακή υπογραφή των απαιτούμενων αρχείων της τεχνικής προσφοράς, που υποδεικνύει η προσφεύγουσα καθ' ερμηνεία του οικείου λόγου.

102. Επειδή, με βάση τον έλεγχο της σχετικής προσφοράς προκύπτει ότι υφίσταται ψηφιακή υπογραφή (με χρονοσήμανση) τουτόσο στο αρχείο που τιτλοφορείται «*Τεχνική Έκθεση*» όσο και σε αυτό με τον τίτλο «*Τεχνική Προσφορά*». Επομένως, με βάση τα ως άνω διαλαμβανόμενα, ο εν θέματι λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

103. Επειδή, όσον αφορά τον δέκατο τέταρτο προβαλλόμενο λόγο η προσφεύγουσα αναφέρει ότι «*Οι ημερομηνίες υπογραφής των υπευθύνων δηλώσεων-ΤΕΥΔ δεν ταυτίζονται με τις ημερομηνίες ηλεκτρονικής υπογραφής*».

104. Επειδή, από τον έλεγχο του φακέλου προκύπτει ότι εξαιρουμένης της υπεύθυνης δήλωσης υπ' αριθμ. 6, της οποίας ταυτίζεται η αναγραφόμενη ημερομηνία και φυσική υπογραφή με την ημερομηνία ψηφιακής υπογραφής βάσει χρονοσήμανσης, οι λοιπές πέντε φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή (αντίγραφο) με ημερομηνία 21/4/2018 και έχουν υπογραφεί ψηφιακά την 23/4/2018 ενώ αντιστοίχως το ΤΕΥΔ έχει υπογραφεί με ιδιόχειρη υπογραφή την 21/4/2018 και φέρει ψηφιακή υπογραφή φέρουσα ημερομηνία χρονοσήμανσης 25/4/2018.

105. Επειδή, ως έχει αντιστοίχως κριθεί, προσφορά που έχει υποβληθεί σε ημερομηνία προγενέστερη από την αναγραφόμενη σε

υπεύθυνη δήλωση ημερομηνία ενσωματωμένη στην οικεία προσφορά, δεν είναι για το λόγο αυτό απορριπτέα (ΔΕΦΑΘ 463/2013).

106. Επειδή από το σύνολο της κείμενης νομοθεσίας καθίσταται σαφές ότι α) η ψηφιακή υπογραφή στοχεύει στην αντικατάσταση της φυσικής υπογραφής παρέχοντας παράλληλα και τα εχέγγυα γνησιότητά της, ήτοι ταυτίζεται με την πρωτότυπη ιδιόγραφη υπογραφή, που φέρει θεώρηση γνησίου της, και β) συνιστά ουσιώδη τύπο, δεδομένης της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής διαδικασίας υποβολής της προσφυγής, η παράλειψη του οποίου δεν δύναται να θεραπευθεί.

107. Επειδή, εν προκειμένω, με βάση το οικείο κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται μόνο η ψηφιακή υπογραφή των υπεύθυνων δηλώσεων και του ΤΕΥΔ, η δε αναγραφόμενη ημερομηνία που συνοδεύει την φυσική άλλως ιδιόχειρη υπογραφή, δεν δύναται να δημιουργήσει έρεισμα ως προς την πραγματική ημερομηνία υπογραφής των εν λόγω εγγράφων, δοθέντος ότι η ψηφιακή υπογραφή είναι η μόνη απαιτούμενη και έγκυρη. Επομένως, η ύπαρξη και ιδιόχειρης υπογραφής με προγενέστερη ημερομηνία στα εν λόγω έγγραφα, δεν συνεπάγεται την απόρριψη της εν θέματι προσφοράς κι επομένως, ο συγκεκριμένος λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

108. Επειδή, ως δέκατο πέμπτο λόγο ακύρωσης της προσβαλλόμενης πράξης η προσφεύγουσα αναφέρει το εξής *«Οι άδειες οχημάτων της κτηνιατρικής δεν συνοδεύονται από τις νόμιμες άδειες του υπουργείου συγκοινωνιών»*.

109. Επειδή, δυνάμει των ρητώς οριζομένων στο συγκεκριμένο χωρίο της διακήρυξης (βλ. σκεπτ. 33) απαιτείται η προσκόμιση των αδειών κυκλοφορίας οχήματος μεταφοράς, η οποία εκδίδεται από τις κατά τόπους κτηνιατρικές υπηρεσίες, ωστόσο, δεν προβλέπεται ρητώς στην οικεία κανονιστική πράξη η συνυποβολή και των αδειών κυκλοφορίας των οχημάτων. Επισημαίνεται, ότι ο αριθμός κυκλοφορίας ενός εκάστου οχήματος αναγράφεται στην κατά περίπτωση άδεια κυκλοφορίας οχήματος μεταφοράς.

110. Επειδή, επομένως, δεν δύναται παραδεκτώς να απορριφθεί προσφορά για μη προσκόμιση εγγράφου ή δικαιολογητικού, εφόσον δεν προβλέπεται η εν λόγω απαίτηση ρητώς στη σχετική διακήρυξη (βλ. σκεπτ. 33). Εξάλλου, ως ορθώς αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της, ο

Αριθμός απόφασης: 662/2018

οικονομικός φορέας με διακριτικό τίτλο «.....» έχει προσκομίσει τις «υπ' αριθμ. 1546, 1322,1645/24-8-2017 άδειες καταλληλότητας-κυκλοφορίας οχήματος κτηνιατρικής της Π.Ε. Αχαΐας.

111. Επειδή ως προς τον τελευταίο προβαλλόμενο λόγο αναφέρει ειδικώς η προσφεύγουσα *«Τέλος για το είδος γάλα μακράς διάρκειας δηλώνεται από τον συμμετέχοντα ότι θα το προσφέρει χωρίς καμία διευκρίνηση για την προέλευση του εν λόγω γάλακτος, χωρίς συνυποβολή τεχνικών προδιαγραφών και χωρίς να έχουν υποβληθεί πιστοποιητικά ποιότητας αυτού, εφόσον δεν δηλώνεται πουθενά ότι παράγεται από το*»

112. Επειδή, στο Παράρτημα II – Ειδική Συγγραφή όρων, Τεχνικές προδιαγραφές και δη στο χωρίο υπό τον τίτλο «Ποιότητα και χαρακτηριστικές ιδιότητες γάλακτος» Νωπό γάλα αναφέρεται μεταξύ άλλων *«Ο προσφέρων θα πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του το εργοστάσιο, το οποίο παρασκευάζει το προσφερόμενο είδος και το οποίο θα πρέπει να διαθέτει Ισχύον Πιστοποιητικό περί εφαρμογής συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου EN ISO 22000: 2005».*

113. Επειδή, από την αναφορά της φράσης «θα πρέπει» καθίσταται πέραν αμφιβολίας σαφές ότι πρόκειται για υποχρεωτικό όρο της διακήρυξης, η μη πλήρωση του οποίου επιφέρει τον αποκλεισμό του υποψηφίου..

114. Επειδή, από τον έλεγχο της προσφοράς του εν λόγω οικονομικού φορέα προκύπτει ότι δεν έχει δηλωθεί το εργοστάσιο παραγωγής του προσφερόμενου γάλακτος μακράς διάρκειας και το σχετικό πιστοποιητικό ISO κι επομένως, δεν πληρούται βάσει των δηλωθέντων στοιχείων η εν θέματι προδιαγραφή. Επομένως, ο εν λόγω προβαλλόμενος λόγος γίνεται αποδεκτός ως βάσιμος.

115. Επειδή, όλως επικουρικώς, δεδομένης της βασιμότητας του πρώτου προβαλλόμενου λόγου, αλυσιτελώς προβάλλονται από την προσφεύγουσα οι λοιποί, καθώς σε κάθε περίπτωση η αποδοχή έστω και ενός λόγου ακύρωσης της προσβαλλόμενης με βάση το αιτητικό συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα με διακριτικό τίτλο «.....».

116. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

Αριθμός απόφασης: 662/2018

117. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή.

118. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη πράξη κατά το κεφάλαιο που κάνει αποδεκτή την προσφορά του οικονομικού φορέαμε διακριτικό τίτλο «.....».

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στην προσφεύγουσα ύψους εξακοσίων πέντε (605) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 2 Αυγούστου 2018 και εκδόθηκε την 22 Αυγούστου 2018 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Ειρήνη Ε. Αψοκάρδου

Η Γραμματέας

Μαρία Μανώλογλου